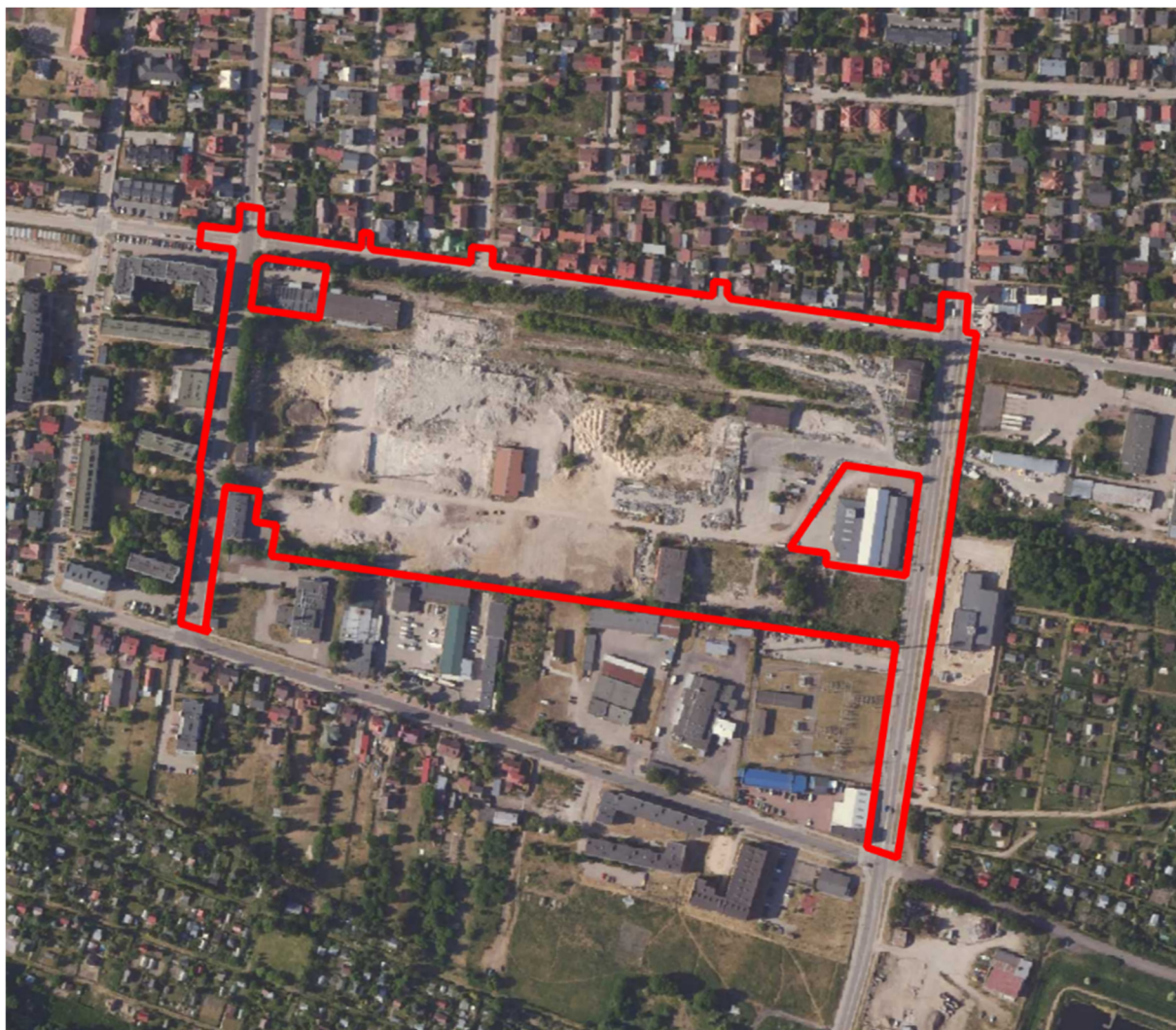

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU
ZINTEGROWANEGO PLANU INWESTYCYJNEGO CZĘŚCI
OSIEDLA SKORUPY W BIAŁYMSTOKU W REJONIE ULIC:
SOWLAŃSKIEJ, POZIOMEJ I PLAŻOWEJ**

opracowanie:
Katarzyna Rybakowicz

Białystok, 22 lipca 2026 r.

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZINTEGROWANEGO PLANU INWESTYCYJNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	4
1.1. Zawartość projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego i jego główne cele	4
1.2. Powiązania projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego z innymi dokumentami.....	5
1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku.....	5
1.2.2. Plan ogólny miasta Białegostoku	7
1.2.3. Miejskowe plany zagospodarowania przestrzennego Białegostoku.....	8
1.2.4. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego	10
1.2.5. Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021–2024 z perspektywą na lata 2025-2028.....	11
1.2.6. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030.....	11
1.2.7. Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej	12
1.2.8. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych.....	13
1.2.9. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	13
1.2.10. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego	14
1.2.11. Ramowa Dyrektywa Wodna	14
1.2.12. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	15
1.2.13. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028	15
2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	16
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	17
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	18
5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	18
5.1. Aktualny stan środowiska przyrodniczego.....	18
5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	27
6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	27
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	28
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU	

	WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	29
9.	PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU ORAZ NA ŚRODOWISKO	32
10.	ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	36
	10.1. Ustalenia projektu ZPI ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi	36
	10.2. Dodatkowe rozwiązania ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko	38
	10.3. Ocena skuteczności wprowadzonych rozwiązań ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi.....	39
11.	ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PROJEKTU PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU)	40
12.	STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	41
	Wykorzystane materiały	44
	SPIS RYSUNKÓW.....	45
	SPIS TABEL	45
	SPIS ZDJĘĆ	45
	SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	45
	Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko	46

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU ZINTEGROWANEGO PLANU INWESTYCYJNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. Zawartość projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego i jego główne cele

Zintegrowany plan inwestycyjny (zwany dalej ZPI) jest szczególną formą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Procedura wywoływana jest przez wniosek inwestora, który następnie rozpatrywany jest przez radę gminy lub radę miejską. Zakres dokumentu obejmuje obszar inwestycji głównej oraz inwestycji uzupełniającej na rzecz miasta, w której inwestor partycypuje.

W przedłożonym przez inwestora projekcie opracowaniem objęto teren około 11,49 ha, położony w otoczeniu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej wielorodzinnej, przemysłowej i usługowej. Ograniczany jest ulicami Sowlańską od zachodu, Poziomą od północy i Plażową od wschodu. Strona południowa terenu planu sąsiaduje bezpośrednio z zapleczem zabudowy przemysłowej położonej wzdłuż ul. Dojnowskiej. W granicach planu znalazły się przyległe do niego ulice, a wykluczono z niego część działki 1237/9, na której znajduje się sklep spożywczy i punkt gastronomiczny oraz 1237/7, na której prowadzona jest działalność gospodarcza. Zakres przestrzenny projektu ZPI przedstawiono na poniższym rysunku:

Rysunek 1 Zakres przestrzenny projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego

Zawartość i zasady procedowania ZPI są takie same jak w przypadku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, tym samym zastosowanie mają przepisy art. 15 ustawy z dnia 27 marca

2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Obszar opracowania objęty jest już obecnie ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z roku 2016 (uchwała nr XVII/445/16). Został on przeznaczony na mocy tego aktu pod tereny zabudowy usługowej i zabudowy produkcyjnej wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną (jednostka **4P,U**).

Projekt ZPI będący przedmiotem niniejszego opracowania dotyczy zmiany przeznaczenia podstawowego na tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z terenami usług (**MW-U**), a w części przyległej do ul. Plażowej – na tereny usług (**U**). Wyznacza on jednocześnie sieć dróg wewnętrznych i sposób ich powiązań z drogami publicznymi stanowiącymi zewnętrzne granice projektu planu.

W dokumencie określono jednocześnie warunki zagospodarowania i zabudowy terenu, w tym również ustalono zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego, celem przeprowadzenia zmian proponowanych w projekcie jest sprostanie potrzebom rynkowym miasta Białegostoku w zakresie zwiększenia dostępności zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Podkreślono też, że obszar objęty ZPI jest bardzo dobrze powiązany komunikacyjnie z istniejącym systemem drogowo-ulicznym miasta, położony jest w niewielkiej odległości od przystanku komunikacji zbiorowej, a lokalizacja zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wpisuje się w istniejące osiedle mieszkaniowe i nie będzie generowała konieczności realizacji dodatkowych funkcji publicznych zapewniających mieszkańcom dostępu do podstawowych usług z tego zakresu.

W ramach inwestycji uzupełniającej inwestor odstąpi część swojej działki w celu poszerzenia drogi 1KDL (ul. Pozioma), a po urządzeniu przekaze ją miastu.

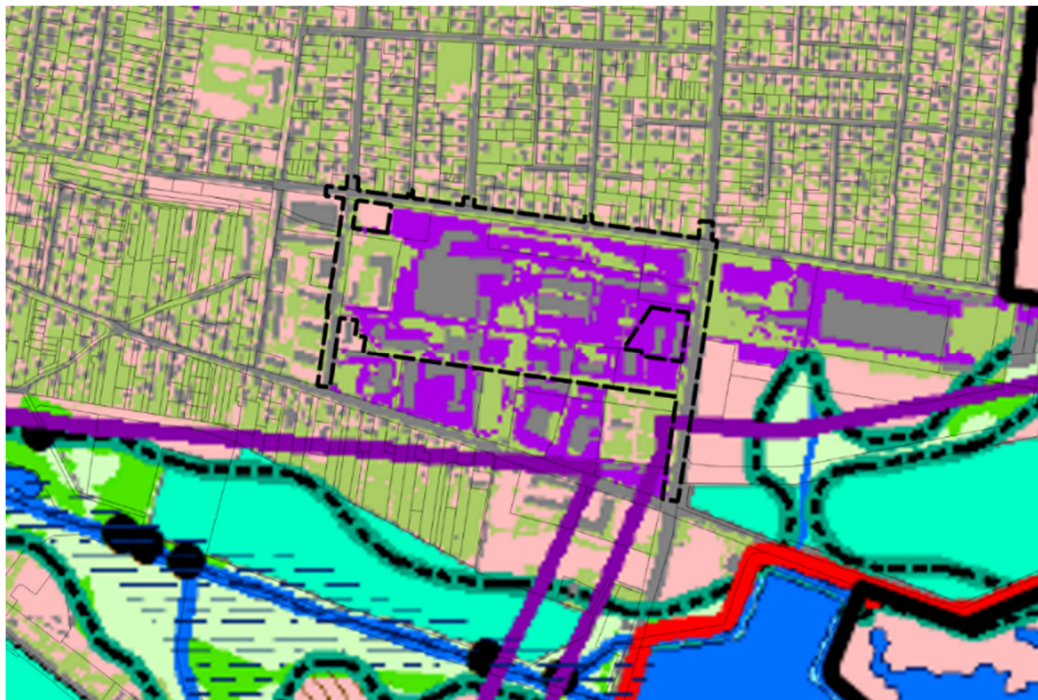
1.2. Powiązania projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego z innymi dokumentami

Projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego części osiedla skorupy w Białymstoku w rejonie ulic: Sowlańskiej, Poziomej i Plażowej powiązany jest z następującymi dokumentami:

1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku

Ekofizjografia Białegostoku jest obszernym opracowaniem sporządzonym w 2011 r. obejmującym cały teren miasta. Zgromadzona dokumentacja pozwala na określenie przydatności poszczególnych terenów do pełnienia funkcji użytkowych, a także wskazuje zakres sieci ekologicznej miasta, która powinna pozostać podporządkowana funkcjom przyrodniczym.

Teren objęty opracowaniem wskazywano, z racji pełnienia swojej funkcji, jako obszar potencjalnych konfliktów i zagrożeń. Obecnie działalność produkcyjna nie jest już jednak prowadzona, a większość budynków została zlikwidowana. W jego otoczeniu w dalszym ciągu funkcjonują zakłady przemysłowe oraz stacja transformatorowa, maszty bazowe telefonii komórkowej i napowietrzne linie elektroenergetyczne, mogące być źródłem oddziaływań.

Tereny całkowicie wyłączone z przeznaczenia pod zabudowę

Obszary z dominującą funkcją ochrony konserwatorskiej

 Projektowane formy ochrony przyrody

Obszary kształtowania systemu przyrodniczego miasta na bazie naturalnych walorów przyrodniczych środowiska

 Kompleksy leśne lasów miejskich - do utrzymania i ochrony obecnych form zagospodarowania i prowadzenia gospodarki leśnej w ramach planu urządzania lasu

 Drobnopowierzchniowe tereny leśne oraz tereny z zaawansowaną sukcesją leśną, dla których proponuje się aktualny sposób użytkowania lub ich wykorzystanie w charakterze urządzonej zieleni wysokiej

 Granica systemu korytarzy ekologicznych - maksymalny zasięg terenów budowlanych

Obszary ograniczonego zainwestowania budowlanego (obiekty obsługujące tereny zielone, publiczne i specjalne)

Tereny urządzonej zieleni miejskiej

 Parki spacerowo-wypoczynkowe, skwery, ogrody działkowe

Tereny kształtowania funkcji uzupełniających system przyrodniczy

 Fragmenty dolin rzecznych - preferowane do urządzenia zieleni miejskiej i terenowych obiektów sportowo-rekreacyjnych

 Zieleni osiedlowa, komunikacyjna i ochronna

Potencjalne tereny inwestycyjne

 Tereny o dobrych warunkach fizjograficznych do zabudowy

 Tereny o średnio korzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy

 Tereny o niekorzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy

Obszary zabudowane

 Zabudowa i ciągi komunikacyjne

Obszary potencjalnych konfliktów i zagrożeń

 Linia energetyczna o napięciu 110 i 220 kV

 Tereny produkcyjne i przemysłowe

 Obszary stale podmokłe

 Miejsca występowania rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt

Rysunek 2 Przydatność terenu do funkcji użytkowych

źródło: *Ekofizjografia Białegostoku* (Kwiatkowski i Gajko 2012)

Teren opracowania w całości leży poza wyznaczonym systemem przyrodniczym, w tym poza dolinami rzecznyymi.

Dokument wskazuje, że rozwój urbanizacji stwarza potrzebę pozyskiwania nowych terenów pod budownictwo różnego typu. W wyniku tego procesu pojawiają się naciski skierowane na zabudowę wszystkich otwartych przestrzeni, jakie pozostały jeszcze w mieście, w tym także dolin rzecznych. Z tego powodu ważne jest utrzymywanie możliwie wysokich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej, które wspierać będą możliwości retencyjne terenów miasta.

Dokument nie wskazuje na występowanie na terenie opracowania roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową.

1.2.2. Plan ogólny miasta Białegostoku

Plany miejscowe, do których należą również zintegrowane plany inwestycyjne, zachowywać muszą zgodność z ustaleniami planu ogólnego. Oznacza to, że ich zakres jest kluczowy dla lokalnych aktów planistycznych.

Plan ogólny miasta Białegostoku uchwalony został dnia 25 czerwca 2026 r. uchwałą Rady Miasta Białystok Nr XXVII/453/26.

Rysunek 3 Wyrys z Planu ogólnego miasta Białegostoku

źródło: Plan ogólny miasta Białegostoku (uchwała Rady Miasta Białystok Nr XXVII/453/26 z dnia 25 czerwca 2026 r.)

Obszar objęty przedmiotowym opracowaniem ZPI w Planie ogólnym miasta Białegostoku położony jest częściowo w strefach:

a) **830SW** – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną:

- profil podstawowy - teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej,
- profil dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód,
- maksymalny udział powierzchni zabudowy – 35,
- maksymalna wysokość zabudowy -18,
- maksymalna nadziemna intensywność zabudowy – 2,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 30.

b) **837SW** – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną:

- profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej,
- profil dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód,
- maksymalny udział powierzchni zabudowy – 35,
- maksymalna wysokość zabudowy – 25,
- maksymalna nadziemna intensywność zabudowy – 2,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 30,

c) 611SU, 620SU – strefy usługowe:

- profil podstawowy: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej,
- profil dodatkowy: teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód,
- maksymalny udział powierzchni zabudowy – 60,
- maksymalna wysokość zabudowy – 25,
- maksymalna nadziemna intensywność zabudowy – 3,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 30.

Ponadto pozostałe fragmenty dróg publicznych objęte w ZPI położone są w strefach:

a) **845SW** – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej,

b) **829SW** – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej,

c) **346SJ** - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, profil podstawowy: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej,

d) 44SK strefie komunikacyjnej:

- profil podstawowy: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej (...),
- profil dodatkowy: teren drogi zbiorczej, teren zieleni urządzonej (...)

Jednocześnie część obszaru opracowania zawiera się w obszarze uzupełnienia zabudowy **34OUZ**.

Jak wskazano w uzasadnieniu projektu ZPI, rozwiązania w nim przyjęte zgodne są z Planem ogólnym miasta Białegostoku. Określono tam, że jest on podstawą merytoryczną przyjętych rozwiązań przestrzennych, na podstawie którego ustalono propozycje rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju, a dotyczy to głównie wskaźników przewidzianych w tym dokumencie m.in.: nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, maksymalnej powierzchni zabudowy oraz minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

Podczas prac planistycznych przeanalizowano wskaźniki dotyczące zapewnienia dostępu do usług publicznych przewidziane w ww. dokumencie.

Cele planu ogólnego mają fundamentalne znaczenie dla projektowanego aktu planistycznego. Proponowane w nim przeznaczenie terenów zgodne jest z profilami stref planistycznych, a wskaźniki zabudowy zawierają się w zakresach dopuszczonych tym dokumentem. Spełnia on również zasady dostępu do usług publicznych. Tym samym wskazuje się na silne powiązanie tych aktów oraz spełnienie wymaganej przepisami zgodności, a przez to również wpisanie się ZPI w politykę przestrzenną miasta.

1.2.3. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Białegostoku

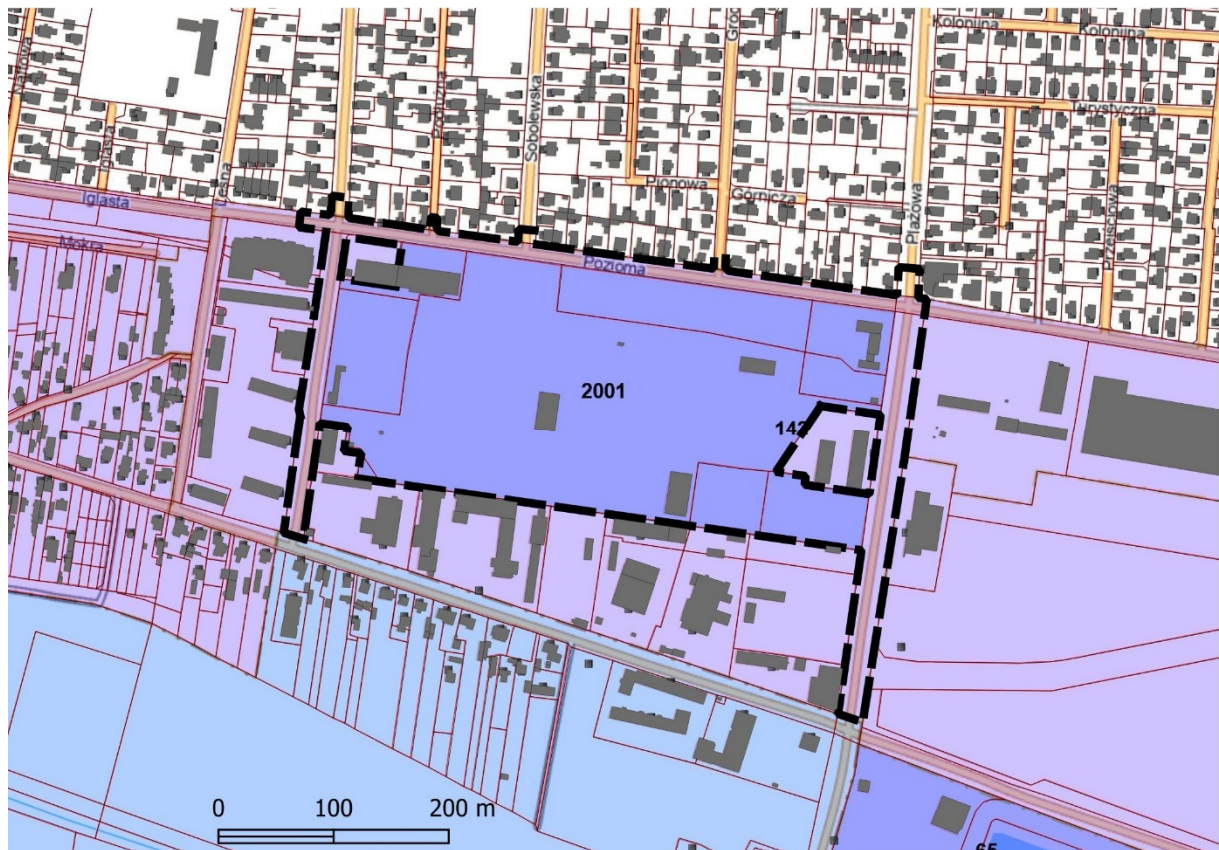
Projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego sporządzono dla terenu objętego wcześniej miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, tj. mpzp części osiedla Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Poziomej i Dojnowskiej), przyjętym uchwałą nr XVII/445/16 Rady Miasta Białystok z dnia 28 listopada 2016 r.

Uchwalenie tego aktu spowoduje unieważnienie wcześniejszego mpzp w części objętej ZPI, niemniej w mocy pozostają ustalenia dla obszarów sąsiednich:

- od strony zachodniej, wzdłuż ul. Sowlańskiej – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- enklawy wyłączone z opracowania na działce nr 1237/7 oraz części działki nr 1237/9 w obr. 20, tereny sąsiadujące z terenem ZPI od południa wzdłuż ul. Dojnowskiej oraz tereny sąsiadujące z terenem ZPI od wschodu przy ul. Plażowej – tereny zabudowy produkcyjnej oraz usługowej,
- od strony południowej – teren infrastruktury technicznej z zakresu elektroenergetyki.

Od strony południowo wschodniej obszar opracowania graniczy z terenem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojnowskiej i Plażowej uchwalonego uchwałą nr XV/210/25 Rady Miasta Białystok z dnia 26 maja 2025 r. W bezpośrednim sąsiedztwie terenu planu wyznaczono teren usług oraz teren ogrodów działkowych.

Obszary sąsiadujące z projektem dokumentu od północy nie są objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

zakres opracowania działki budynki tereny objęte planami miejscowymi

Rysunek 4 Pokrycie planistyczne terenów opracowania

Źródło: Serwis plany – GIS Białystok, <https://gisbialystok.pl/>

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu mpzp części osiedla Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Poziomej i Dojnowskiej) wskazuje na brak zagrożeń dla środowiska (na obszarze projektu

planu i terenach sąsiadujących) oraz niekorzystnego wpływu na zdrowie i życie ludzi, które mogą powstać w wyniku realizacji ustaleń projektu planu. Największe niebezpieczeństwo powodowane jest magazynowaniem substancji niebezpiecznych w zakładach znajdujących się w obszarze projektu planu, jednak zostało to zminimalizowane ustaleniem zakazu lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. Ryzyko to zmniejszane jest ustaleniami ZPI, które ograniczają zasięg terenów przemysłowych, które mogłyby powodować tego typu oddziaływania. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu mpzp części osiedla Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic Dojnowskiej i Plażowej również nie wskazuje na obecność oddziaływań mogących ograniczać przydatność terenów opracowania do przydzielonej im funkcji.

Bezpieczeństwo realizacji zabudowy mieszkaniowej w obrębie terenu, na którym składowano w przeszłości materiały niebezpieczne w postaci amoniaku w znacznym stopniu zależy od sposobu jego magazynowania i wykorzystywanych rozwiązań technicznych. Zakłady przechowujące substancje tego typu poddawane są rygorystycznym wymaganiom i kontrolom, nadzór stosowany jest również na etapie odbioru i utylizacji. Generalnie największe ryzyko dotyczy skażenia wody gruntowej, jednak nawet w przypadku jego wystąpienia bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia mieszkańców nie wystąpi z uwagi na pozyskiwanie wody pitnej z sieci wodociągowej a nie ze studni kopanych. Jednocześnie podczas prac realizacyjnych spodziewać się należy wymiany gruntów w związku z wykopami, także uznaje się, że bezpośrednie ryzyko będzie mitygowane.

Niemniej w przypadku wystąpienia podejrzeń, że amoniak mógł być składowany lub unieszkodliwiany w sposób niewłaściwy, zasadne będzie przeprowadzenie badań podłoża gruntowego pod kątem jego własności chemicznych.

1.2.4. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego

Celem strategicznym dokumentu jest zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni województwa podlaskiego, sprzyjające rozwojowi społeczno-gospodarczemu, spójności społecznej i terytorialnej, konkurencyjności oraz wykorzystaniu potencjału przyrodniczego, kulturowego i położenia przygranicznego.

W dokumencie sformułowano również szereg celów cząstkowych, wśród których w kontekście projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego szczególnie istotne są następujące cele:

- Zwiększenie konkurencyjności miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków – wojewódzkiego Białegostoku, subregionalnych Łomży i Suwałk oraz powiatowych w zakresie jakości: infrastruktury funkcji publicznych ponadlokalnych, potencjału gospodarczego, powiązań funkcjonalnych zewnętrznych i struktur przestrzennych zagospodarowania,
- Osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, dziedzictwa kulturowego i walorów krajobrazowych oraz racjonalne jego wykorzystanie,
- Zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz jego zdolności obronnych i ochronnych.

Częścią PZWP jest Plan zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego ośrodka wojewódzkiego Białegostoku. Cele wypracowane w tym dokumencie są szczególnie istotne z punktu widzenia projektowanego planu. Należą do nich:

- Tworzenie warunków przestrzennych wzrostu konkurencyjności i atrakcyjności lokalizacyjnej MOFOWB i obszaru zewnętrznego, w zakresie infrastruktury ich funkcji regionalnych i metropolitalnych oraz zewnętrznych powiązań transportowych i energetycznych,

- Kształtowanie wysokiej jakości struktury funkcjonalno-przestrzennej zagospodarowania MOFOWB i obszaru zewnętrznego – zrównoważonej, o zwartej, niskoemisyjnej, bezpiecznej i efektywnej w funkcjonowaniu zabudowie sieci osadniczej,
- Wzrost jakości i atrakcyjności warunków życia mieszkańców MOFOWB i obszaru zewnętrznego.

Realizacji tych celów służą działania koordynujące politykę przestrzenną szczebla miejskiego z ustaleniami przyjmowanymi na poziomie województwa. Identyfikacja potencjałów wewnętrznych, indywidualnych potrzeb i ograniczeń fizjograficznych oraz świadome kształtowanie kierunków rozwoju przestrzennego sprzyjają tworzeniu odpornej struktury funkcjonalnej.

1.2.5. Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021–2024 z perspektywą na lata 2025-2028

Podstawowym celem sporządzenia i uchwalenia POŚ jest realizacja przez Miasto Białystok polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. Program Ochrony Środowiska powinien stanowić podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu Miasta Białystok. Dokument wskazuje następujące cele:

- osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców – dążenie do osiągnięcia dopuszczalnych i docelowych poziomów zanieczyszczeń powietrza
- ochrona mieszkańców przed nadmiernym oddziaływaniem hałasu,
- osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego, bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu,
- ochrona mieszkańców przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych,
- osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych oraz ochrona jakości wód podziemnych i racjonalizacja ich wykorzystania. Ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody,
- zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki wodno-ściekowej,
- ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi,
- zapewnienie zrównoważonego systemu gospodarki odpadami,
- utrzymanie różnorodności biologicznej lasów i poprawa ich stanu zdrowotnego,
- zachowanie istniejącego dziedzictwa przyrodniczego,
- zapewnienie właściwej struktury i jakości terenów zieleni,
- doskonalenie systemu ochrony mieszkańców i środowiska przed skutkami poważnych awarii,
- podniesienie stanu świadomości ekologicznej mieszkańców. Kształtowanie postaw proekologicznych.

U podstawy ich realizacji leżą zaproponowane działania naprawcze. Projekt ZPI powiązany jest z Programem ochrony środowiska w bardzo bezpośredni sposób. Wypracowane rozwiązania projektowe mają na celu ograniczanie emisji zanieczyszczeń, poprawę obecnych presji, utrzymanie odpowiednich warunków zamieszkania oraz racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi. Wpisują się one bezpośrednio w cele ustanowione w projekcie POŚ.

1.2.6. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030

Plan adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030 stanowi odpowiedź na jeden z kluczowych (obserwowanych współcześnie) problemów ochrony środowiska tj. zmian klimatu i konieczności podjęcia działań adaptacyjnych do skutków tych zmian. Dostosowanie do przewidywanych warunków klimatycznych jest obecnie jednym z najważniejszych wyzwań i najbardziej skutecznych

rozwiązań zarówno na szczeblu regionalnym jak i lokalnym. Uwzględniając obserwowane i prognozowane zagrożenia klimatyczne, miasto Białystok podjęło wysiłki na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa i poprawy warunków życia mieszkańców.

Szczególnie istotnym celem z punktu widzenia projektowanego dokumentu jest uwzględnienie zmian klimatu w planowaniu przestrzennym. Wskazano tam, że w ramach realizacji polityki przestrzennej miasta Białystok konieczne jest kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym terenów zielonych, które regulują klimat lokalny, retencjonują wodę łagodząc zarówno skutki suszy jak i powodzi. Odpowiednia, z punktu widzenia adaptacji do zmian klimatu, struktura przestrzenna to wyższy komfort życia mieszkańców, wzrost poziomu bezpieczeństwa oraz mniejsze straty materialne związane z występowaniem ekstremalnych zjawisk klimatycznych. Dlatego kluczowe staje się opracowanie, a następnie wdrażanie wytycznych planistycznych i urbanistycznych dotyczących uwzględniania w planowaniu przestrzennym problematyki adaptacji do zmian klimatu.

Plan adaptacji wskazuje, że tereny opracowania jako obszary o dotychczasowej funkcji przemysłowej nie są obecnie istotnie wrażliwe na zmiany klimatu. Sytuacja ta jednak ulegnie zmianie po realizacji ustaleń ZPI i wprowadzeniu zagospodarowania mieszkaniowego. W przyszłości spodziewane będzie zatem zwiększenie wrażliwości na zmiany klimatu. Planowanie nowej zabudowy jest najlepszym momentem na podjęcie działań adaptacyjnych, które polegać powinno na zachowaniu możliwie wysokiej powierzchni biologicznej i rezygnacji z intensywnego uszczelnienia terenu, przy właściwym kształtowaniu wielkości parametru intensywności zabudowy.

1.2.7. Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej

Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej opracowywany na podstawie ocen jakości powietrza w strefach, podczas których stwierdzono przekroczenie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń. Zakres dokumentu zależy zatem od występujących przekroczeń. Program zawiera wskazania w zakresie ograniczania benzo(a)pirenu oraz pyłów zawieszonych PM₁₀ i PM_{2,5} i jest sukcesywnie aktualizowany w przypadku wystąpienia przekroczeń bądź w związku z koniecznością modyfikacji planu działań.

Program Ochrony Powietrza koncentruje się na istotnych powodach występowania przekroczeń poziomów dopuszczalnych ww. zanieczyszczeń, a także na znalezieniu skutecznych i możliwych do zrealizowania działań, których wdrożenie spowoduje obniżenie poziomów tych zanieczyszczeń co najmniej do poziomów dopuszczalnych/docelowych, przy czym działania te powinny być uzasadnione finansowo i technicznie.

Głównym celem sporządzenia i wdrożenia Programu Ochrony Powietrza jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w aglomeracji. Realizacja zadań wynikających z Programu Ochrony Powietrza ma na celu zmniejszenie stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu w danej strefie do poziomów dopuszczalnych/docelowych i utrzymywania ich na takim poziomie.

Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej wymienia działania kierunkowe zmierzające do przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie zanieczyszczeń. Podkreślono tu rolę dobrych praktyk w planowaniu przestrzennym, które polegają na:

- zachowaniu ciągłości korytarzy ekologicznych,
- kształtowaniu zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza na terenach regeneracji i przewietrzania,
- stosowaniu odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie,

- tworzeniu publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków, skwerów,
- wprowadzaniu zieleni izolacyjnej do ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- dopuszczeniu stosowania paliw stałych na terenach, na których nie ma możliwości uzyskania warunków podłączenia do ogólnomiejskiej sieci ciepłowniczej lub gazowej, lub na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w przypadku stosowania źródeł ciepła o mocy nie większej niż 30 kW,
- preferowaniu zaopatrzenia w ciepło z miejskiej sieci ciepłowniczej (w obszarach, gdzie jest to technicznie możliwe),
- rozbudowie sieci ulic, która pozwoli ograniczyć wewnątrzmijski ruch tranzytowy przez obszar śródmieścia,
- tworzeniu stref ruchu pieszego i uspokojonego na obszarze śródmieścia,
- uwzględnieniu konieczności budowy ścieżek rowerowych lub ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż nowo budowanych dróg.

1.2.8. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Program ten uchwalono w roku 2003. KPOŚK stanowi wykaz aglomeracji, które muszą zostać wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków w terminach określonych w Programie. Do chwili obecnej przeprowadzono sześć jego aktualizacji w latach: 2005, 2009, 2010, 2015, 2017 i 2022, a obecnie trwa przygotowywanie siódmej aktualizacji. Dokument jest podstawowym instrumentem wdrożenia postanowień dyrektywy 91/271/EWG dotyczących oczyszczania ścieków komunalnych.

Celem Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. Aktualizacja programu została opracowana zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy 91/271/EWG, który zobowiązuje do stosowania podwyższonego usuwania biogenów na wszystkich oczyszczalniach ścieków w aglomeracjach powyżej 10 000 RLM.

Utworzona Aglomeracja Białystok obejmuje nie tylko teren miasta, ale również części gmin Białystok, Wasilków, Supraśl, Dobrzyniewo Duże i Choroszcz.

Dokument określa szereg projektów, które realizowane będą w zakresie sieci kanalizacyjnych, jednak żadna z nich nie dotyczy terenów objętych Zintegrowanym Planem Inwestycyjnym.

1.2.9. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Jest to pierwszy dokument strategiczny, który bezpośrednio dotyczy kwestii adaptacji do zachodzących zmian klimatu.

Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku (i w perspektywie roku 2030) w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna oraz obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Z perspektywy projektowanego dokumentu wyjątkowo istotny jest kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. Wskazuje on działania konieczne do przygotowania polskiej przestrzeni do nowych uwarunkowań klimatycznych i zjawisk z nimi związanych. Proponuje się m.in. objęcie całego kraju skutecznym systemem planowania przestrzennego,

zapewniającym właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów, z udziałem narzędzi informatycznych. Jednocześnie, w sektorze budownictwa konieczne będzie uwzględnienie potencjalnego oddziaływania zjawisk ekstremalnych spowodowanych zmianami klimatu.

Realizacja tych działań w kontekście projektu planu polegała na określeniu przydatności terenów do planowanego przeznaczenia w oparciu o rozpoznanie uwarunkowań naturalnych i zapisy opracowania ekofizjograficznego oraz rozważenie wystąpienia zjawisk ekstremalnych, które mogłyby zagrażać przyszłemu funkcjonowaniu obiektów i elementów infrastruktury.

1.2.10. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego

Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego to dokument, którego celem jest zarządzanie i kontrola hałasu w celu ochrony ludzi i środowiska przed negatywnymi skutkami uciążliwych dźwięków. Program obejmuje identyfikację i ocenę źródeł hałasu, opracowanie strategii jego redukcji, wdrażanie odpowiednich działań i zaleceń, a także określenie ogólnych zasad monitorowania i raportowania postępów z jego realizacji. Nadrzędnym celem Programu jest stworzenie mniej hałaśliwego i zrównoważonego środowiska, podniesienie świadomości społeczeństwa na temat negatywnych skutków hałasu oraz wdrażanie i promowanie działań mających na celu jego ograniczenie, przy czym jest to działanie wieloletnie, którego realizacja stała się obowiązkiem krajów członkowskich Unii Europejskiej. Podstawą dokumentu są strategiczne mapy hałasu.

Dokument określa szereg celów, powiązanych z nimi kierunków i obszarów działań, które będą najistotniejsze w walce z ponadnormatywnym hałasem. Dużą rolę w tym zakresie przypisano również planowaniu przestrzennemu. Dokument proponuje wprowadzenie następujących form ochrony terenów przed skutkami nadmiernego hałasu:

- zakaz realizacji nowej zabudowy chronionej akustycznie, tj. wymienionej w art. 113 ust. 2 pkt 1) ustawy POŚ, na terenach dotychczas nie zabudowanych na których na podstawie strategicznych map hałasu stwierdzono możliwość wystąpienia przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku;
- nakaz ustalenia w aktach planistycznych obejmujących obszary niezabudowane przeznaczeń terenów lokalizowanych w bezpośrednim sąsiedztwie źródeł hałasu funkcji innych niż wymienione w art. 113 ust. 2 pkt 1) ustawy Prawo ochrony środowiska niepodlegające ochronie akustycznej;
- ustalenie w aktach planistycznych rozwiązań przestrzennych pozwalających na ograniczenie oddziaływania generowanego przez źródła hałasu oraz wprowadzenie nakazu lokalizacji w pierwszej linii zabudowy obiektów niechronionych akustycznie (nieprzeznaczonych na stały bądź czasowy pobyt ludzi), takich jak: garaże wielopoziomowe, budynki magazynowe i gospodarcze, obiekty infrastruktury technicznej, lub inne obiekty kubaturowe mający wpływ na ograniczenie oddziaływania akustycznego generowane przez infrastrukturę transportową.

Stosowanie w planowaniu przestrzennym zasady strefowania tzn. wprowadzania określonego typu zabudowy i zagospodarowania terenu w zależności od występującego lub potencjalnego poziomu hałasu, może zawczasu ograniczyć uciążliwość związaną z problemami klimatu akustycznego.

1.2.11. Ramowa Dyrektywa Wodna

Dyrektywa ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, będąca wynikiem wieloletnich prac Wspólnot Europejskich zmierzających do lepszej ochrony wód poprzez

wprowadzenie wspólnej polityki wodnej, opartej na przejrzystych, efektywnych i spójnych ramach legislacyjnych. Zobowiązuje państwa członkowskie do racjonalnego wykorzystywania i ochrony zasobów wodnych w myśl zasady zrównoważonego rozwoju.

Zapisy RDW wprowadzają system planowania gospodarowania wodami w podziale na obszary dorzeczy. Dla potrzeb osiągnięcia dobrego stanu wód opracowane zostały Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy oraz Program wodno-środowiskowy kraju. Dyrektywa wskazuje na konieczność dalszego integrowania ochrony i zrównoważonego gospodarowania wodą z innymi dziedzinami polityk wspólnotowych.

Cele dyrektywy związane są z projektem dokumentu w związku z potencjalnym oddziaływaniem obiektów, których realizację dopuszcza projektowany plan. Dlatego też podczas prac projektowych rozważono wystarczalność dotychczasowych zapisów w zakresie ochrony środowiska wodnego w kontekście przedmiotowego dokumentu.

1.2.12. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Dokument stanowi wypełnienie zobowiązań wynikających z postanowień Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie cyklicznej (sześcioletniej) aktualizacji planów gospodarowania wodami. Jednocześnie dokument umożliwia wypełnienie zobowiązań raportowych Polski do KE.

Zgodnie z RDW każde Państwo Członkowskie zapewnia ustalenie programu środków (działań), dla wszystkich obszarów dorzeczy lub części międzynarodowych obszarów dorzeczy leżących na jego terytorium, uwzględniając wyniki analiz wymaganych art. 5 RDW (w tym przegląd wpływu działalności człowieka na środowisko i analizę ekonomiczną korzystania z wód). Program działań (zgodnie z pr.w. – zestaw działań) powinien być ukierunkowany na osiągnięcie celów środowiskowych dla wód powierzchniowych, podziemnych i obszarów chronionych.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły jest głównym dokumentem planistycznym w zakresie gospodarowania wodami na tym obszarze dorzecza.

Plany gospodarowania wodami wskazują ustalone cele środowiskowe dla JCW i obszarów chronionych wraz z prezentacją wyników przeprowadzonej oceny stopnia osiągnięcia celów środowiskowych, polegających na osiągnięciu dobrego stanu wód.

W przypadku JCW stanowiących obszary chronione przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia oraz części wód przeznaczonych do celów rekreacyjnych wyznaczony był dodatkowy cel środowiskowy, odnoszący się do norm jakości wody dla tych wód. Dla JCWP przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia, w celach wskazano również, że jakość wody nie powinna ulegać pogorszeniu. Dla obszarów chronionych przyrodniczo (obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków) cele środowiskowe dotyczące wód przypisano na podstawie wymagań dla tych obszarów. Podstawą w tym przypadku były akty ustanawiające dany obszar, plany ochrony, plany zadań ochronnych, czy zadania ochronne. Dodatkowo dla obszarów Natura 2000 założono przywrócenie lub zachowanie właściwego stanu gatunków i siedlisk będących przedmiotem ochrony.

1.2.13. Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

Przygotowanie i realizacja planu ma na celu usprawnienie funkcjonowania w województwie podlaskim zintegrowanej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska oraz wdrożenie hierarchii sposobów postępowania z odpadami. Zgodnie z art. 34 ust. 4 ustawy o odpadach WPGO 2023-2028 obejmuje wszystkie rodzaje odpadów, zarówno wytwarzanych na terenie województwa, jak i przywożonych na ten obszar.

Program wymienia szereg celów w odniesieniu do poszczególnych grup odpadów, do których należą m.in.:

1. w kwestii odpadów komunalnych:

- Wdrażanie ZPO (Zapobieganie powstawaniu odpadów) oraz zmniejszenie ilości powstających odpadów.
- Poprawa świadomości i wiedzy społeczeństwa w zakresie ZPO, w tym w zakresie ZPO żywności.
- Konieczność osiągnięcia odpowiednich poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.
- Odpowiednia minimalizacja ilości składowanych odpadów.
- Propagowanie kompostowania bioodpadów przez mieszkańców (zwiększenie recyklingu organicznego poprzez przydomowe kompostowniki).
- Zapewnienie sprawnego systemu selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia.
- Poprawa świadomości i wiedzy społeczeństwa w zakresie gospodarowania odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów (ze szczególnym uwzględnieniem obowiązku selektywnego zbierania bioodpadów, w tym odpadów żywności, a także odpadów odzieży i tekstyliów) oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami.
- Minimalizacja udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów.
- Poprawa jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu.
- Utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby nie było składowanych więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy wytworzonych w 1995 r.
- Ograniczenie powstawania tzw. „dzikich wysypisk”.

2. W kwestii pozostałych odpadów m.in:

- Osiągnięcie recyklingu co najmniej 65% wagowo wszystkich odpadów opakowaniowych nie później niż do dnia 31 grudnia 2025 r. Oraz recyklingu co najmniej 70% wagowo wszystkich odpadów opakowaniowych nie później niż do dnia 31 grudnia 2030 r.
- Poprawa efektywności systemu zbierania odpadów opakowaniowych w dążeniu do realizacji celów dotyczących recyklingu.
- Zwiększanie świadomości społeczeństwa i przedsiębiorców w zakresie prawidłowego sposobu postępowania ze zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym.
- Zapewnienie utrzymania poziomu wydajności recyklingu zużytych baterii na wymaganych poziomach
- Ograniczenie niewłaściwego postępowania z pojazdami wycofanymi z eksploatacji, w tym nielegalnego demontażu pojazdów.

Zapisy dokumentu będą istotne podczas realizacji zamierzeń wynikających z ustalonego zagospodarowania terenów – realizacji terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej, dróg oraz ich otoczenia. Zasadą szczególnie istotną jest zapobieganie powstawania odpadów, która jest najmniej kosztowna, najbardziej efektywna i najkorzystniejsza środowiskowo. Istniejąca zabudowa związana będzie natomiast z powstawaniem odpadów komunalnych, które gromadzić należy umożliwiając mieszkańcom ich segregację.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego części osiedla skorupy w Białymstoku w rejonie ulic: Sowlańskiej, Poziomej i Plażowej.

Prognozę oddziaływania na środowisko opracowano zgodnie z art. 51, 52 i art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko tj. procedury określonej w Dziale IV wyżej wymienionej ustawy.

Zakres i stopień szczegółowości niniejszego opracowania został uzgodniony przez:

- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku pismem znak NZ.0522.55.2025 z dnia 13.10.2025 r.
- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku w pismach znak WPN.411.1.54.2025.AR z dnia 22.10.2025 r.

W prognozie uwzględniono informacje zawarte w dostępnych dokumentach i opracowaniach oraz programach zawierających zadania służące do realizacji celów ponadlokalnych na obszarze objętym ZPI. Do oceny relacji między człowiekiem a środowiskiem zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Dla zbadania stanu środowiska wykorzystano materiały archiwalne uzupełnione i zaktualizowane na podstawie informacji udostępnianych przez organy administracji oraz analiz kartograficznych i rozpoznania terenowego. W opracowaniu wykorzystano ponadto informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko projektu mpzp części osiedla Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Poziomej i Dojnowskiej) opracowanej przez mgr inż. Elżbietę Drożdżał.

Prognoza podzielona została na rozdziały odpowiadające zakresowi określonemu w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku (...). W związku z tym, w strukturze dokumentu wydzielić można trzy zasadnicze części. Pierwsza z nich ma charakter informacyjny i przybliży ustalenia przedmiotowego planu, jego cele i powiązania z innymi dokumentami. Część druga zawiera identyfikację najistotniejszych uwarunkowań przyrodniczych występujących na obszarze objętym opracowaniem oraz rozpoznanie oddziaływań, jakie mogą się pojawić wskutek realizacji planu miejscowego. W części trzeciej przedstawiono rozwiązania mające na celu zapobieganie bądź ograniczanie zidentyfikowanych presji oraz rozwiązania alternatywne do tych opisanych w dokumencie.

Prognoza wykonywana była po ukończeniu prac projektowych nad projektem ZPI.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Obowiązek prowadzenia oceny zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy określony jest w prawodawstwie (raz w czasie jednej kadencji – art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Powiązanie monitoringu zagospodarowania przestrzennego na szczeblu lokalnym (a więc również monitoringu stanu realizacji ZPI) z odpowiednimi elementami państwowego monitoringu środowiska pozwoliłoby także na ocenę wpływu realizacji dokumentu na środowisko. Punktem wyjścia dla takiego porównania mogłyby zostać informacje nt. istniejącego stanu środowiska na terenie, dla którego opracowywany jest dokument, przedstawione w niniejszej prognozie.

Ustawowo narzucona procedura umożliwia ocenę rozwoju przestrzennego, jak również stałą kontrolę oddziaływania realizacji postanowień dokumentów planistycznych na środowisko. Daje to możliwość dynamicznego przeciwdziałania procesom, których rezultaty są inne niż wstępnie założono.

Konieczne jest zatem prowadzenie stałego monitoringu podstawowych elementów środowiska, który pozwoli określić tendencje zmian i ułatwi określenie dalszych kierunków ochrony. Takiej analizie powinny podlegać:

- stan zagospodarowania terenów dla których sporządzono plan, w tym realizacja jego postanowień,
- stan elementów środowiska przyrodniczego (stan i jakość wód powierzchniowych oraz podziemnych, zanieczyszczenie gleb i powietrza: emisja substancji pyłowych i gazowych, zagrożenie hałasem oraz promieniowaniem elektromagnetycznym, lesistość oraz odsetek terenów zieleni miejskiej),
- wyposażenie terenów w urządzenia infrastruktury technicznej zmniejszające presję na środowisko.

Regularny monitoring w zaproponowanym zakresie pozwoli na śledzenie zmian w zagospodarowaniu przestrzennym i towarzyszącym mu przemianom środowiska. Zestawienie powyższych wskaźników dla badanego okresu powinno być opatrzone wnioskami dotyczącymi realizacji postanowień planu i uwagami w zakresie wystarczalności zapisów dokumentu do regulacji niekorzystnych procesów występujących w środowisku.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ze względu na lokalizację terenów, dla których sporządzany jest plan miejscowy, ich ograniczony przestrzenny zasięg oraz planowany rodzaj zagospodarowania, wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Do opisu istniejącego stanu środowiska wykorzystane zostały informacje zawarte w dostępnych dokumentach i opracowaniach, programach, źródłach kartograficznych, rejestrach i danych monitoringu, których wykaz umieszczono na końcu niniejszego opracowania.

5.1. Aktualny stan środowiska przyrodniczego

Ukształtowanie terenu, gleby

Obszary opracowania położone są w mezoregionie Wysoczyzny Białostockiej, zróżnicowanej morfologicznie formy wielkoprzestrzennej, wyznaczonej na podstawie cech fizycznogeograficznych. Większość jej powierzchni zajmuje wysoczyzna morenowa uformowana podczas stadiału środkowego zlodowacenia Warty, która urozmaicona jest mniejszymi formami. W części mezoregionu na której położone jest miasto Białystok są to w większości formy pochodzenia wodnolodowcowego: formy akumulacji szczelinowej, ozy i kemy.

Większość terenu opracowania leży w obrębie równiny wodnolodowcowej. Wyjątkiem jest skrajny południowo-wschodni skraj (część ul. Plażowej i rejon leżący w sąsiedztwie stacji elektroenergetycznej) zajmowany jest przez zagłębienie końcowe. Rzeźba terenu została jednak w przeszłości silnie zmieniona antropogenicznie pod kątem wykorzystania produkcyjnego. Obecnie część jej terenu jest wyrównana, na innych terenach tworzone były sztuczne wzniesienia i zagłębienia. Obecnie związane jest to z wyburzeniem większości istniejących wcześniej budynków. Maksima wysokościowe związane są z takimi właśnie obiektami (152 m n.p.m.), natomiast minimum znajduje się w obrębie ul. Plażowej, opadającej w kierunku południowym ku dolinie Białej i stawów Dojlidzkich (139 m n.p.m.).

Stabilność niektórych fragmentów terenu jest naruszona z uwagi na prace wyburzeniowe, jednak dotyczy to niewielkich przestrzennie powierzchni. Wymagają one niemniej wyrównania i zabezpieczenia.

Gleby terenu opracowania mają charakter antropogeniczny – silnie przekształcony, lokalnie z uszkodzonym poziomem próchniczym. Część powierzchni gleb została uszczelniona, nie tylko pod budynki, ale też place, parkingi i chodniki.

Wody powierzchniowe/jednolite części wód powierzchniowych

Obszar opracowania położony jest w dorzeczu Wisły i w zlewni Narwi. Odwadniany jest przez Białą, jednak sam pozbawiony jest wód powierzchniowych. Opływ wód opadowych następuje w kierunku południowym i zostaje odprowadzony ze zlewni przez kanalizację deszczową. Lokalnie wody kierowane są do sztucznych zagłębień terenu na terenie opracowania, skąd infiltrują do warstw gruntowych. Retencja obszaru jest niska.

Wyprostowane koryto Białej oddalone jest od terenów opracowania o około 300 m w kierunku południowym, oddzielone od niego pasami zabudowy przemysłowej, mieszkaniowej i ogrodów działkowych. Rzeka otacza Stawy Dojlidzkie od północy zbliżając się do terenu planu na około 140 m. Koryto Białej zostało na tym odcinku uregulowane, wyprostowane i umocnione, częściowo przebiega przepustami poniżej dróg.

Problemy jakości wód powierzchniowych mogą być związane m.in. ze spływem powierzchniowym zanieczyszczeń z otaczających doliny rzeczne terenów urbanizacji, a także zrzutem zanieczyszczeń komunalnych i przemysłowych. Z uwagi na to, że Biała rozpoczyna swój bieg na terenach rolnych, nie bez znaczenia jest też spływ z okolicznych pól.

Teren opracowania położony jest w zlewni rzecznej jednolitej części wód powierzchniowych RW2000102616899 **Biała**. Zakwalifikowano ją do grupy silnie zmienionych części wód, czyli takich, które zostały przekształcone tak, że nie jest możliwe uzyskanie przez nie dobrego stanu ekologicznego (zgodnie z ramową dyrektywą wodną). Aktualizacja planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły argumentuje to brakiem możliwości skutecznego odwrócenia zmian hydromorfologicznych oraz brakiem alternatyw dla pełnionych funkcji.

Ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód (JCWP). W latach 2014-2019 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykonano badania w zakresie określonych rozporządzeniami do ustawy Prawo Wodne. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska udostępnia również ocenę stanu wód powierzchniowych w latach 2016-2021. Badania rzecznej JCWP RW2000102616899 **Biała** wskazały:

- słaby potencjał ekologiczny,
- stan chemiczny poniżej dobrego,
- **zły stan wód** (będący wypadkową stanu ekologicznego i stanu chemicznego),
- cel ekologiczny: osiągnięcie dobrego stanu wód.

W JCWP **Biała** na udało się osiągnąć celu środowiskowego. Część wód jest zagrożona nieosiągnięciem celu środowiskowego i jest wrażliwa na eutrofizację ze źródeł komunalnych.

Tereny opracowania leżą poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią.

Wody gruntowe i podziemne/jednolite części wód podziemnych

Na terenie opracowania brak jest użytkowego poziomu wodonośnego. Ta część miasta charakteryzuje się wyraźnie zredukowaną miąższością wodonośnych osadów piaszczysto-żwirowych.

Bazą drenażu jest tutaj dolina Białej, co potęgowane jest dodatkowo pogłębieniem jej koryta. Spływ powierzchniowy przyspiesza natomiast wysokie zasklepienie powierzchni terenu oraz system kanalizacji deszczowej. Teren ten cechuje się zatem szybkim odpływem wód i bardzo niskimi zdolnościami retencyjnymi.

Warunki wodne obszarów opracowania są w większości korzystne dla budownictwa. Głębokość zalegania pierwszego poziomu wodonośnego na przeważającej, centralnej części wynosi 4-6 m p.p.t. Na skrajach północno-zachodnich oraz wschodnich podnosi się już do poziomu 2-4 m p.p.t. Najwyżej (0-1 m p.p.t.) wody zalegają w południowo-wschodniej części ZPI przy ul. Plażowej.

Wody podziemne należące do zasobów naturalnych, coraz bardziej zagrożone są zanieczyszczeniami z powierzchni ziemi. Teren opracowania, położony jest w granicach jednolitej części wód podziemnych PLGW200052. Zgodnie z informacjami zawartymi w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, stan ilościowy i chemiczny JCWPd jest dobry, a ryzyko nieosiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrożone.

Badania ogólnego stanu JCWPd nr 52 prowadzono w latach 2012, 2016 i 2019. Wszystkie pomiary potwierdzały dobry stan chemiczny i ilościowy wód.

Teren opracowania znajduje się poza głównymi zbiornikami wód podziemnych i ich strefami ochronnymi.

Zanieczyszczenie powietrza

O jakości powietrza na danym obszarze decyduje zawartość w nim różnorodnych substancji, których koncentracja jest wyższa od warunków naturalnych. Poziomy stężen zanieczyszczeń w powietrzu wynikają bezpośrednio z wielkości emisji zanieczyszczeń do atmosfery oraz warunków meteorologicznych. Istotny jest także wpływ zanieczyszczeń napływowych (transgranicznych) z obszarów sąsiednich, jak też atmosferycznych przemian fizyko-chemicznych. Procesy te mają wpływ zarówno na kształtowanie się tzw. tła zanieczyszczeń, które jest wynikiem ustalania się stanu równowagi dynamicznej w dalszej odległości od źródła emisji, jak również na zasięg występowania podwyższonych stężeń w rejonie bezpośredniego oddziaływania źródeł.

W ogólnym zanieczyszczeniu powietrza szacuje się dominujący wpływ emisji nazywanej powszechnie emisją niską. Zalicza się ją do emisji powierzchniowej. Jest to emisja z kominów palenisk domowych, gdzie emitator (komin) odprowadzający spaliny znajduje się na stosunkowo niewielkiej wysokości. Duże ich skupiska tworzą zespoły na obszarze osiedli, dzielnic czy małych miejscowości lub wsi, w efekcie czego mamy do czynienia z poważnym, lokalnym źródłem zanieczyszczenia powietrza. Inną przyczyną problemów jakości powietrza jest sektor energetyczny. W województwie podstawowym źródłem zanieczyszczenia jest energetyka oparta na węglu. Duży wpływ na jakość powietrza mają ponadto obszary działalności rolniczej. Dalej należy wymienić przemysł oraz dynamicznie rozwijający się transport samochodowy.

Jakość powietrza badana jest przez GIOŚ we wcześniej ustalonych strefach. Teren opracowania należy do aglomeracji białostockiej, obejmującej granice administracyjne miasta.

Ocena jakości powietrza za 2024 rok potwierdza dalszą poprawę jakości powietrza w regionie. Badanie wskazało przekroczenie poziomów jednego kryteriów, określonego w przepisach prawa dla substancji zanieczyszczających powietrze atmosferyczne:

- poziomu celu długoterminowego stężeń ozonu określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi.

Dla aglomeracji białostockiej nie są prowadzone badania poziomu stężeń substancji ze względu na ochronę roślin.

Ostatni rok pomiarowy cechował się brakiem przekroczeń poziomów pyłów zawieszonych PM10 oraz PM2,5, a także benzo(a)pirenu. Pod tym względem aglomeracja białostocka zaliczona została do klasy A i A1. Jest to znaczna poprawa względem lat poprzednich. W strefie nie stwierdzono też przekroczeń innych monitorowanych parametrów.

Pokrycie terenu, roślinność, zwierzęta

Obszar opracowania jest terenem poprodukcyjnym. Ogrodzony jest płotem, pozostały na nim pojedyncze budynki, jednak większość z nich została wyburzona. Miejscami na terenie pozostały też niszczące instalacje i budowle przemysłowe. Obszar jest nieuporządkowany, składa się tutaj pozostałe elementy byłych konstrukcji oraz gruz budowlany. Część terenu jest uszczelniona zerodowanymi blokami betonowymi, część zajmują rośliny ruderalne, rozjeżdżone w części podczas prac wyburzeniowych. Nie występują tutaj grupy roślinności, które mogłyby stanowić naturalne bądź półnaturalne zespoły.

Największe powierzchnie zajmowane są tam przez nawłóć późną, niepożądaną roślinę inwazyjną. Uporządkowanie przestrzeni będzie ważne z uwagi na ograniczenie jej rozprzestrzeniania się, szczególnie na teren doliny Białej.

Najcenniejszym elementem przyrodniczym na badanym terenie jest aleja dębów rosnących wzdłuż ul. Sowlańskiej. Drzewa są w dobrej kondycji, nie wykazują śladów chorób, posiadają dobrze wykształcone korony, nie zauważono problemów z ich statycznością. Powinny pozostać zachowane.

Fotografia 1 Tereny opracowania; (a) oraz (b) szpaler przy ul. Poziomej, (c) szpaler przy ul. Sowlańskiej (d), (e), (f) i (g) obecne zagospodarowanie terenów opracowania

Źródło: fotografie własne

Roślinność obecna jest również w szpalerze przy ul. Poziomej. Budowana jest przez bardzo gęsty pas drzew i krzewów. Występują tam przede wszystkim kolumnowe topole i klony (jesionolistny i zwykły). Wśród krzewów stwierdzono natomiast bez koralowy, porzeczkę, dziką różę i podrost topoli białej. Obecne tu drzewa silnie rozkrzewiają się i nadłamują. Roślinność ta powinna zostać przebudowana – albo zupełnie, albo w oparciu o pojedyncze, najmniej zniekształcone drzewa.

Wnętrze terenu, oprócz nawłoci, porastają trawy, pojedyncze krzewy i pojedyncze drzewa, w tym będące w dość dobrej kondycji nieliczne świerki.

W obecnym stanie teren jest bardzo niebezpieczny i uniemożliwia pełne zbadanie. Teoretycznie może być miejscem schronień zwierząt, głównie z uwagi na dużą niedostępność. Bezpośrednio obserwowano jednak jedynie przelatujące pospolite ptaki miejskie. Poza tym podczas wizji nie stwierdzono występowania chronionych gatunków zwierząt, roślin i grzybów. Północny skraj tego terenu stanowi szlak migracyjny jeża.

Powiązania przyrodnicze

Teren dla którego sporządza się projekt ZPI nie pełni istotnych funkcji migracyjnych. Jest ogrodzony, cechuje się niskim odsetkiem terenów biologicznie czynnych. Obecnie, z uwagi na zaniechanie produkcji, niewykluczona jest obecność zwierząt, jednak ma ona charakter przygodnych schronień. Dane zgromadzone w ekofizjografii wskazują na znaczenie części północnej jako szlak migracyjny jeża, którego sporadycznej obecności nie można tu wykluczyć.

Obszar planu pozostaje w bliskiej odległości z doliną Białej i Stawami Dojlidzkimi, które w przestrzeni miasta pełnią wyjątkowo istotną rolę dla wędrówek zwierząt, w tym objętych ochroną gatunkową. Częściowo jest zajęty przez ogrody działkowe, nie zachowuje też ciągłości na przecięciach z ciągami transportowymi.

W odległości około 120 m w kierunku południowo-wschodnim od granicy projektu planu znajduje się teren proponowany wg *Ekofizjografii Białegostoku* do ustanowienia obszaru chronionego krajobrazu lub/i zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Stawy Dojlidzkie” ze względu na bogaty i zróżnicowany świat ornitofauny z licznie występującymi gatunkami chronionymi na terenie o stosunkowo niskim stopniu przekształceń szaty roślinnej.

Klimat

Teren opracowania zawiera się w obrębie mazursko-białostockiego regionu klimatycznego. Zaznacza się tu silniejszy niż w innych regionach kraju wpływ kontynentalizmu. W związku z tym jest jednym z rejonów cechujących się najbardziej mroźnymi zimami. Wieloletnie dane pomiarowe wskazują na średnią roczną temperaturę wynoszącą 6,5-7°C, a średni opad roczny wynosi 543 mm.

Pokrywa śnieżna zgodnie z danymi historycznymi zalega 90-100 dni, jednak obecnie liczba ta jest znacznie niższa z uwagi na postępujące zmiany klimatyczne. Modele wskazują na zanikanie cech kontynentalizmu, szczególnie w okresie zimowym.

Przeważają wiatry z sektora zachodniego.

Hałas

Na klimat akustyczny składają się wszystkie zjawiska dźwiękowe występujące na danym obszarze. Kształtowany jest przede wszystkim przez źródła hałasu i określany ilościowo przy pomocy uśrednionego w czasie, równoważnego poziomu dźwięku **A** wyrażonego w decybelach. Wyniki pomiarów hałasu odnoszone są do wartości dopuszczalnych określonych w przepisach odrębnych.

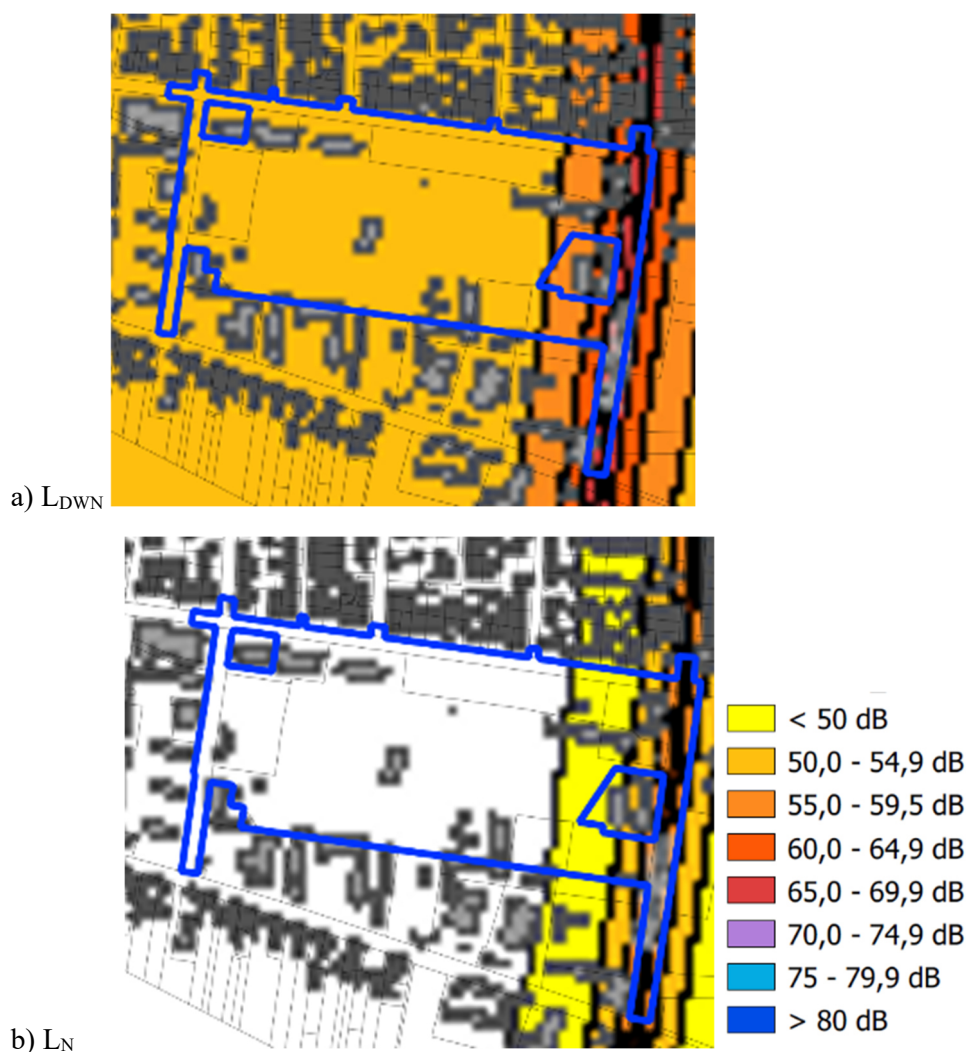
Normy hałasu określone są w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Zgodnie z tym aktem, ochroną akustyczną w

granicach projektu ZPI będą tylko tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej z zabudową usługową (MW-U). W odniesieniu do nich ustalono następujące poziomy hałasu:

- drogowego: L_{DWN} do 68 dB, L_N do 59 dB,
- przemysłowego: L_{DWN} do 55 dB, L_N do 45 dB.

Zgodnie ze Strategiczną mapą hałasu miasta Białystok, teren opracowania cechuje się podwyższonymi poziomami hałasu drogowego i, w mniejszym stopniu, również produkcyjnego.

Najbardziej zagrożony teren to otoczenie ul. Plażowej. Biorąc pod uwagę wskaźnik L_{DWN} , poziomy hałasu drogowego dochodzić mogą do zakresu 55-65 dB. Dla pory nocnej (L_N) wartości te są niższe i zawierają się tam w przedziale 50-60 dB. Pozostała część terenu objętego ZPI cechuje się natomiast poziomami 50-55 dB dla wskaźnika L_{DWN} oraz brakiem przekroczeń ze względu na wskaźnik L_N . Oznacza to, że dla terenów chronionych akustycznie w obrębie projektu ZPI nie prognozuje się wystąpienia przekroczeń poziomów hałasu w środowisku.

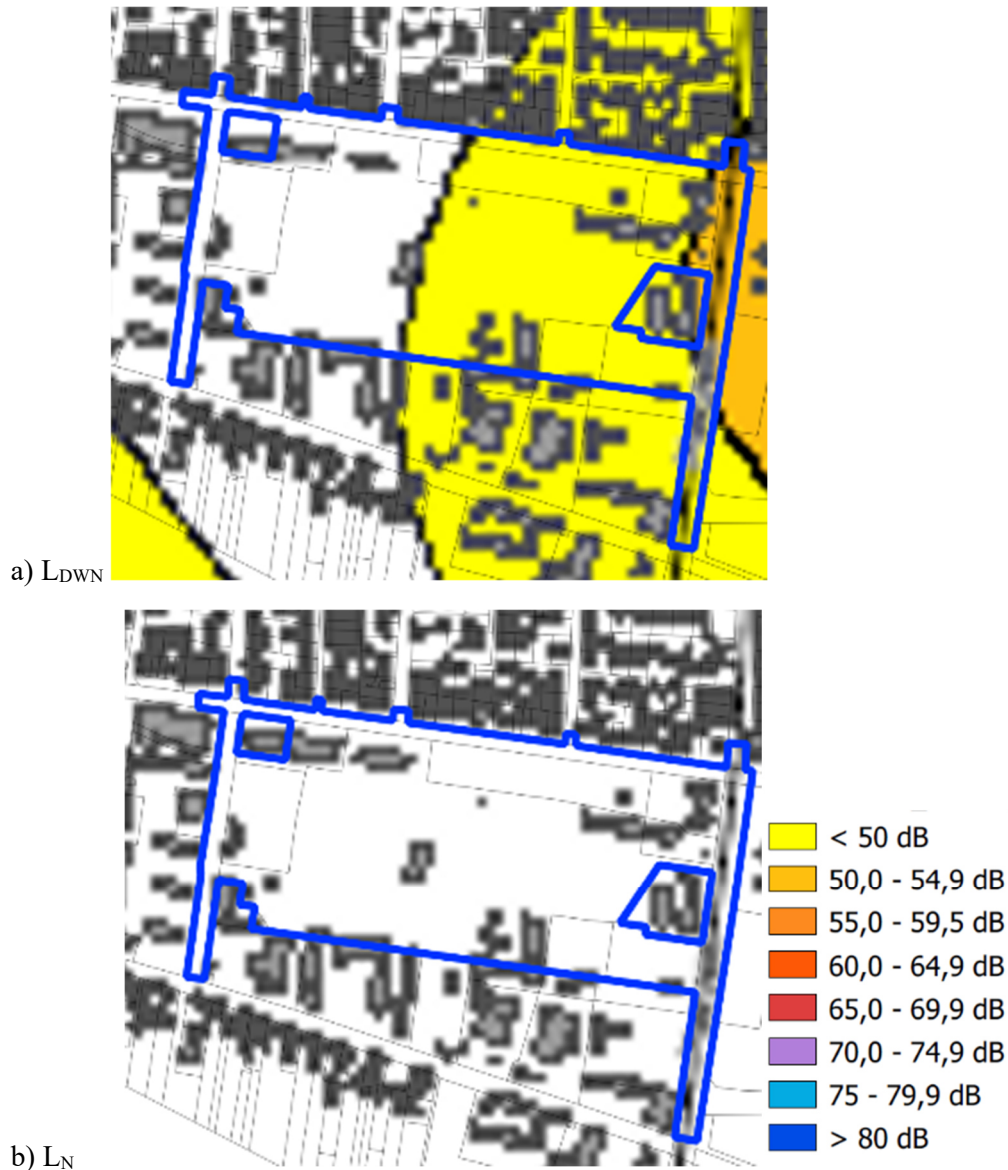

Rysunek 5 Mapy rozkładu hałasu drogowego – emisja, (a) długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia, pory wieczoru oraz pory nocy, (b) długookresowy średni poziom dźwięku A

Źródło: Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok

Biorąc pod uwagę hałas przemysłowy, przekroczenia wskaźnika L_N nie występują w granicach opracowania, natomiast podwyższone wartości wskaźnika L_{DWN} modelowano we wschodniej części

opracowania, przy ul. Plażowej. Na niewielkim skrajnym fragmencie zawierają się w przedziale 50-55 db, w części centralnej są mniejsze niż 50dB, natomiast na pozostałym obszarze nie występują. Wynika z tego, że również w przypadku hałasu przemysłowego, nie występuje ryzyko utrzymywania się poziomów hałasu na poziomach wyższych niż te określone w stosownych przepisach.

Rysunek 6 Mapy rozkładu hałasu przemysłowego – emisja, (a) długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dni w roku, z uwzględnieniem pory dnia, pory wieczoru oraz pory nocy, (b) długookresowy średni poziom dźwięku

Źródło: *Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok*

Przyjęte rozwiązania planistyczne ocenić zatem należy bardzo pozytywnie. Zaproponowany zasięg wydzieleń planistycznych dostosowano do poziomów hałasu w środowisku. Na części problematycznej, sąsiadującej z emitarami hałasu wprowadzono zagospodarowanie, na których hałas nie jest normowany – czyli zabudowę usługową. Biorąc pod uwagę charakter planowanej zabudowy dla pozostałego obszaru wymagania akustyczne mieszczą się poniżej ustalonych poziomów.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Z uwagi na sąsiedztwo, część terenu opracowania znajduje się w zasięgu podwyższonych poziomów pól elektromagnetycznych. Wpływają na to: sąsiadująca z terenem planu stacja transformatorowo-

rozdzielcza, napowietrzne linie elektroenergetyczne 110 kV oraz stacje bazowe telefonii komórkowej zlokalizowane na tym samym obszarze.

Wielkość dopuszczalnego poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku normowana jest rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. Dla częstotliwości objętych monitoringiem (tj. 80 MHz - 40 GHz) składowa elektryczna dla miejsc dostępnych dla ludności wynosi 28 V/m. W 2021 r. w granicach miasta Białegostoku monitoring prowadzony jest dla siedmiu punktów pomiarowych, jednak nie leżą one w sąsiedztwie terenów opracowania. Niemniej wszystkie uzyskane maksymalne wartości mieściły się poniżej 2 V/m, a obliczona średnia dla kategorii obszaru w Białymstoku wyniosła 0,73 V/m. Wyniki z roku 2023 wskazują na nieznaczne nasilanie się poziomów pól magnetycznych. Maksymalna odnotowana wartość wyniosła 2,5 V/m, a średnia wskaźnika 0,91 V/m.

Jednocześnie wartości te przybierać mogą wyższe wartości w otoczeniu emitorów pól elektromagnetycznych, tak jak ma to miejsce w przypadku sąsiedztwa terenu opracowania.

Dla wydzieli leżących przy terenie stacji transformatorowo-rozdzielczej w sąsiedztwie linii 110 kV zaproponowano przeznaczenie, które nie będzie wiązało się z realizacją budynków mieszkalnych, czyli terenu usług. Tym samym zastosowano separację przestrzenną między emitorami pól elektromagnetycznych a terenami najbardziej wrażliwymi. W związku z tym nie prognozuje się, aby wartości promieniowania elektromagnetycznego stanowiły jakiegokolwiek zagrożenie dla mieszkańców.

Ryzyko wystąpienia poważnej awarii

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Poziomej i Dojnowskiej) wskazywała, że w czasie jej sporządzania na terenie objętym projektem ZPI i w jego sąsiedztwie funkcjonowały zakłady, w obrębie których dochodzić mogło do poważnej awarii przemysłowej. Jedną z nich jest zlikwidowany zakład PMB S.A. leżący na gruntach włączonych do opracowania. Drugą z nich jest Chłodnia Białystok S.A. Zlokalizowana jest w sąsiedztwie terenu planu. Prognoza (...) wskazuje, że w zakładzie eksploatowana jest instalacja chłodnicza, w której stosowanym czynnikiem chłodniczym jest amoniak. Określono tam, że rozszczelnienie instalacji amoniakalnej i wyciek amoniaku może zagrażać zdrowiu i życiu ludzi przebywającym na otwartej przestrzeni w promieniu kilkuset metrów. Jednakże wspomniane przedsiębiorstwa (w rozumieniu przepisów z zakresu ochrony środowiska) nie są zakładami o zwiększonym bądź dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ze względu na rodzaj, kategorię i ilość substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie.

Również obecnie w granicach opracowania oraz w ich sąsiedztwie nie funkcjonują zakłady zwiększonego bądź dużego ryzyka awarii przemysłowej.

Obszary prawnie chronione

Teren opracowania położony jest poza przyrodniczymi obszarami chronionymi. W jego obrębie nie występują pomniki przyrody. Najbliżej położone obiekty objęte ochroną oddalone są o około 2,5 km. Są to pomnik przyrody przy ul. Skorupskiej oraz rezerwat przyrody Las Zwierzyniecki. Separacja przestrzenna gwarantuje brak ryzyka wystąpienia jakiegokolwiek oddziaływań na tereny i obiekty chronione.

W obszarze opracowania i jego sąsiedztwie nie występują obiekty objęte ochroną zabytków.

5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Odstąpienie od uchwalenia projektowanego zintegrowanego planu inwestycyjnego oznacza utrzymanie w mocy ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Poziomej i Dojnowskiej), przyjętego uchwałą nr XVII/445/16 Rady Miasta Białystok z dnia 28 listopada 2016 r.

Rezultatem byłoby utrzymanie istniejącego zagospodarowania bądź realizacja nowych obiektów zgodnych z tym aktem.

Obecne zagospodarowanie terenów opracowania cechuje się silnym negatywnym oddziaływaniem na krajobraz. Mamy tam do czynienia z etapem wyburzeniowym istniejących budynków, których otoczenie jest nieuporządkowane i niebezpieczne. Problemem tego terenu jest występowanie inwazyjnych gatunków roślin, które mogą przedostawać się na otaczające tereny. Najbardziej niepożądane byłoby tutaj zajęcie doliny Białej przez nawłóć późną.

Alternatywą byłoby wprowadzenie nowego zagospodarowania, które polegałoby na realizacji nowych obiektów przemysłowych i towarzyszącej im infrastruktury. Poprawiłoby to najprawdopodobniej odbiór w kontekście krajobrazowym, związane byłoby też z uporządkowaniem zieleni, jednak potencjalnie mogłoby skutkować wzrostem emisji pochodzących z procesów produkcyjnych. Prognoza oddziaływania na środowisko obowiązującego mpzp wskazuje jednak, że nie wiązałoby się to z zagrożeniami środowiska, w tym niekorzystnym wpływem na zdrowie i życie ludzi. Niemniej pewne ryzyko wiązać mogłoby się z awariami czy też składowaniem substancji niebezpiecznych.

Projektowany dokument likwiduje ryzyko wystąpienia oddziaływań związanych z procesami produkcji, w tym poważnymi awariami. Jest rozwiązaniem znacznie korzystniejszym pod kątem oddziaływania na krajobraz, emisji pyłów i substancji do atmosfery, nie będzie wiązać się też z powstawaniem i zrzutem ścieków przemysłowych.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Biorąc pod uwagę położenie terenów opracowania poza formami ochrony przyrody oraz docelowym objęciem tego terenu projektem mpzp, przedsięwzięcia związane ze znaczącym oddziaływaniem obejmować mogą realizację:

- zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą – na powierzchni nie mniejszej niż 4 ha – przedsięwzięcie mogące potencjalnie oddziaływać na środowisko
- centrów handlowych wraz z towarzyszącą im infrastrukturą – na powierzchni nie mniejszej niż 2 ha – przedsięwzięcie mogące potencjalnie oddziaływać na środowisko
- zabudowy usługowej inna niż centra handlowe, w szczególności szpitale, placówki edukacyjne, kina, teatry lub obiekty sportowe, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą – na powierzchni nie mniejszej niż 4 ha – przedsięwzięcie mogące potencjalnie oddziaływać na środowisko

Na potrzeby prognozy oszacowano, że łączna powierzchnia terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej wynosić będzie około 6,5 ha. Zakładając, że będzie ona realizowana w ramach jednego przedsięwzięcia, przyjąć należy, że przyporządkowana zostanie do kategorii przedsięwzięć mogących potencjalnie oddziaływać na środowisko.

Tereny zabudowy usługowej łącznie zajmują około 1,2 ha, co nie kwalifikuje ich do żadnej z grup przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko.

Obszary objęte przewidywanym znaczącym oddziaływaniem zawierać się będą w obszarze opracowania. Stan tych terenów opisywano w rozdziale 5. Uogólniając, cechuje się on:

- silnymi antropogenicznymi zmianami rzeźby terenu,
- istniejącym zagospodarowaniem, pozostałościami prac wyburzeniowych, zajętością terenu przez gruz i elementy konstrukcji,
- silnym przeobrażeniem szaty roślinnej – z zieleni urządzonej w roślinność ruderalną,
- podwyższonymi poziomami hałasu w środowisku,
- podwyższonymi poziomami pól elektromagnetycznych w sąsiedztwie stacji transformatorowej,
- problemami jakości wód powierzchniowych w zlewni
- brakiem warstw wodonośnych w utworach podścielających,
- przeobrażeniem gleb,
- brakiem zagrożenia powodziowego,
- sąsiedztwem z terenami wrażliwymi – zamieszkania oraz rekreacyjno-wypoczynkowych.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Obszar opracowania położony jest poza formami ochrony przyrody, a także poza siecią połączeń ekologicznych wyznaczoną na poziomie regionalnym (w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego) oraz lokalnym (w Ekofizjografii Białegostoku). Nie stwierdzono tu występowania roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową. Nie występują zatem zakazy i nakazy związane z obszarami ochrony przyrody i gatunkami, czy też ograniczenia w zagospodarowaniu, które ograniczałyby drożność korytarzy ekologicznych.

Odległości od obszarów chronionych, wynoszące 2,5 km i więcej, skutecznie ograniczają występowanie jakichkolwiek oddziaływań na ich walory. Brak jest tutaj także obiektów chronionych na podstawie przepisów o ochronie zabytków.

Teren opracowania otoczony jest zabudową miejską i silnie przekształcony w związku ze swoją dotychczasową funkcją. Obecnie nie pełni istotnych funkcji przyrodniczych.

Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu obejmują m.in.:

- dotrzymanie standardów jakości powietrza,
- niedostateczny poziom czystości jednolitych części wód powierzchniowych, w zlewniach których położone są przedmiotowe tereny,
- konieczność dotrzymania standardów w zakresie klimatu akustycznego i pól elektromagnetycznych,
- występowanie chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Występujące problemy jakości powietrza do tej pory związane były przede wszystkim z emisją niską z sąsiadującej niskiej zabudowy mieszkaniowej. Wcześniejsza zabudowa przemysłowa w ujęciu lokalnym wiązała się z emisjami z procesów produkcyjnych. Natomiast nowoczesne budynki wielorodzinne cechują się wykorzystaniem niskoemisyjnych technologii produkcji ciepła, bądź są przyłączane do miejskiej ciepłowni. Korzystnie więc wpłynie na redukcję emisji.

Teren miasta jest obszarem cechującym się problemami jakości wód powierzchniowych. W zlewni obejmującej tereny opracowania stwierdzono niedotrzymanie celów środowiskowych. Wszelkie działania powinny zatem uwzględniać potrzebę ochrony zasobów wodnych. W przypadku projektowanej zabudowy presja ta wynikać mogłaby przede wszystkim z presji komunalnej. Lokalizacja projektowanego ZPI umożliwia bezpośrednie podłączenie nowych budynków do istniejącej sieci kanalizacyjnej, zrealizowanej w pasach drogowych ul. Plażowej, Poziomej oraz Sowlańskiej. Tym samym ryzyko zanieczyszczeń wód może być skutecznie minimalizowane.

Teren opracowania we fragmencie wschodnim cechuje się podwyższonymi poziomami hałasu oraz pól elektromagnetycznych. Wiąże się to z sąsiedztwem z infrastrukturą powodującą ich emisję. Prowadzone przez organy administracji pomiary monitoringowe i modelowanie nie wskazują na ryzyko przekroczenia ich dopuszczalnych poziomów w obrębie projektowanych terenów wrażliwych. Jest to wynikiem świadomego projektowania i stosowania tzw. strefowania.

Obszar opracowania nie stanowi terenu szczególnie cennego dla fauny. Jego skrajny, północny fragment zawiera się w korytarzu migracyjnym jeża wschodnioeuropejskiego. Obecność tego gatunku nie jest tu wykluczona, choć nie została również potwierdzona. Możliwe jest, że nieuporządkowane fragmenty terenu opracowania stanowić mogą kryjówkę jeża, ewentualnie mogą być przez niego sporadycznie penetrowane w poszukiwaniu pożywienia. Wymaga to uwagi podczas prowadzenia prac rozbiórkowych i porządkowych, a w przypadku stwierdzenia występowania – przeniesienia poza teren przyszłej budowy. Na terenie opracowania nie stwierdzono bezpośrednio występowania chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów.

Poruszone kwestie nie stanowią przeszkód uniemożliwiających realizację zamierzeń zintegrowanego planu inwestycyjnego pod kątem przepisów o ochronie przyrody i ochrony środowiska.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Przy opracowywaniu projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego miały zastosowanie cele ochrony środowiska określone w następujących aktach prawnych ustanowionych na szczeblu wspólnotowym, krajowym i regionalnym:

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 – to podstawowy dokument strategiczny polityki regionalnej państwa. Określono tu nowy model rozwoju regionalnego Polski. Powinien być on społecznie i terytorialnie zrównoważony, dzięki któremu efektywnie będą rozwijane oraz wykorzystywane miejscowe zasoby i potencjały wszystkich regionów. Celem takiego modelu jest wspomaganie w szczególności obszarów, które nie mogą w pełni rozwinąć swojego potencjału rozwojowego, bo utraciły swoje funkcje społeczno-gospodarcze (np. przestały być miastami wojewódzkimi) przez co stały się mniej odporne na różne zjawiska kryzysowe (np. negatywne skutki procesów demograficznych).

Dokument przedstawia cele polityki regionalnej oraz działania i zadania, jakie do ich osiągnięcia powinien podjąć rząd, samorządy: wojewódzkie, powiatowe i gminne oraz pozostałe podmioty uczestniczące w realizacji tej polityki w perspektywie roku 2030.

Pierwszym celem strategii jest zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym, gdzie wskazano m.in. konieczność przeciwdziałania kryzysom (również w aspekcie środowiskowym). Ponadto w odniesieniu do Polski Wschodniej podkreślono konieczność poprawy stanu środowiska naturalnego, ochrony różnorodności biologicznej jako

bazy dla rozwoju sektorów opartych na usługach ekosystemowych, jak również działania na rzecz poprawy jakości życia, które w dłuższej perspektywie mogą wpłynąć na zahamowanie depopulacji.

Cele dokumentu uwzględnione zostały poprzez ustalenia ZPI ograniczające ryzyko powstania ponadnormatywnych oddziaływań na terenach opracowania oraz terenach sąsiednich, a także dostosowanie rozwiązań planistycznych do występujących w środowisku presji.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju – jest aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, tj. *Strategii Rozwoju Kraju 2020*. Jest obowiązującym, kluczowym dokumentem państwa polskiego w obszarze średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. W Strategii zawarte są rekomendacje dla polityk publicznych. Stanowi ona też podstawę dla zmian w systemie zarządzania rozwojem, w tym obowiązujących dokumentów strategicznych (strategii, polityk, programów). Określa podstawowe uwarunkowania, cele i kierunki rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, regionalnym i przestrzennym w perspektywie roku 2020 i 2030. SOR przedstawia nowy model rozwoju – rozwój odpowiedzialny oraz społecznie i terytorialnie zrównoważony.

Środowisko jest obszarem wpływającym na osiągnięcie celów Strategii. Określono tu, że rozwój potencjału środowiska służyć będzie obywatelom i przedsiębiorcom, a także stanowić będzie podstawę rozwoju zrównoważonego terytorialnie. Uwzględnienie celów dokumentu powiązane jest z wypracowanymi ustaleniami w zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, które wspierają przyjęte w dokumencie założenia rozwojowe.

Polityka Ekologiczna Państwa 2030 – dokument ten stanowi doprecyzowanie zapisów Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR), czyli głównego planu gospodarczego kraju. W związku z powyższym, cel główny dokumentu, tj. *Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców*, został przeniesiony wprost z SOR. Cele szczegółowe zostały natomiast określone w odpowiedzi na zidentyfikowane w diagnozie najważniejsze trendy w obszarze środowiska, w sposób umożliwiający zharmonizowanie kwestii związanych z ochroną środowiska z potrzebami gospodarczymi i społecznymi. Realizacja celów środowiskowych będzie wspierana przez cele horyzontalne:

- Cel szczegółowy I: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego
- Cel szczegółowy II: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska
- Cel szczegółowy III: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych
- Cele horyzontalne: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa. Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska

Cele dokumentu realizowane są poprzez ustalenia w zakresie normatywnych poziomów hałasu w środowisku, planowanie funkcji zabudowy w sposób ograniczający oddziaływania pól elektromagnetycznych, rozwiązania w zakresie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej i maksymalnego udziału powierzchni zabudowy.

Program Ochrony Środowiska Województwa Podlaskiego do 2030 roku – celem dokumentu jest realizacja polityki ochrony środowiska na terenie województwa podlaskiego, której cele i założenia będą zbieżne z celami najważniejszych krajowych i regionalnych dokumentów strategicznych i programowych. Program stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem na szczeblu wojewódzkim. Dokument zawiera:

- ocenę stanu środowiska oraz infrastruktury ochrony środowiska,
- diagnozy aktualnego stanu środowiska, infrastruktury ochrony środowiska, analizy czynników wewnętrznych i zewnętrznych mających wpływ na dalsze planowanie strategii,

- identyfikację problemów i zagrożeń środowiska w województwie.

Cele i kierunki interwencji Programu oraz działania zmierzające do poprawy stanu środowiska zostały wskazane w ramach poszczególnych obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza,
- zagrożenie hałasem,
- pola elektromagnetyczne,
- gospodarowanie wodami,
- gospodarka wodno-ściekowa,
- zasoby geologiczne,
- gleby,
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów,
- zasoby przyrodnicze,
- zagrożenie poważnymi awariami.

Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zagadnienia horyzontalne, takie jak działania edukacyjne, czy monitoring środowiska.

Cele programu uwzględnione zostały podczas prac planistycznych, m.in. przy określeniu szczegółowych zasad zagospodarowania terenu. Określając przeznaczenie i funkcje obszaru kierowano się koniecznością racjonalnego gospodarowania przestrzenią. Do dokumentu wprowadzono szereg rozwiązań minimalizujących oddziaływanie, które mogą być skutkiem realizacji projektu planu, a także istniejących presji wywieranych na środowisko.

Krajowa polityka miejska 2030 – jest dokumentem ukierunkowanym na zrównoważony rozwój miast i miejskich obszarów funkcjonalnych. Koncentruje się na działaniach i instrumentach zorientowanych terytorialnie, które odpowiadają aktualnym wyzwaniom stojącym przed miastami i miejskimi obszarami funkcjonalnymi. Na obszarach tych problemy o różnym charakterze przenikają się i wzajemnie na siebie wpływają. W związku z tym dokument proponuje zerwanie z podejściem wyłącznie sektorowym w prowadzeniu polityk publicznych i promuje podejście całościowe. Wśród wyzwań, które stawia sobie dokument, istotnie z punktu widzenia ochrony środowiska są: dbałość o ład przestrzenny i estetyczny, niwelowanie negatywnych skutków zmian klimatu w miastach oraz poprawa jakości środowiska przyrodniczego w miastach.

Cele dokumentu znalazły odzwierciedlenie w projekcie ZPI w takich aspektach jak wspomniane wcześniej ustalenia w zakresie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, zapisy dotyczące ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, wyznaczenie terenu zieleni urządzonej (jako wydzielenie wewnętrzne ZL w obrębie terenu 3 MW-U) oraz ochrona najcenniejszego elementu przyrodniczego i krajobrazowego, czyli alei dębowej przy ul. Sowlańskiej,

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – dokument który obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów Ramowej Dyrektywy Wodnej w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wód zależnych. Zapisy dokumentu dotyczą zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych. Powiązanie z projektem planu zawiera się w ustaleniu zasad ochrony, również w odniesieniu do środowiska gruntowo-wodnego.

Ustalenia projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego nawiązują w wielu aspektach do celów środowiskowych dokumentów różnych szczebli. Proponowane rozwiązanie projektowe uwzględniają potrzeby ochrony wartościowych elementów roślinności, przystosowanie do zmian klimatycznych,

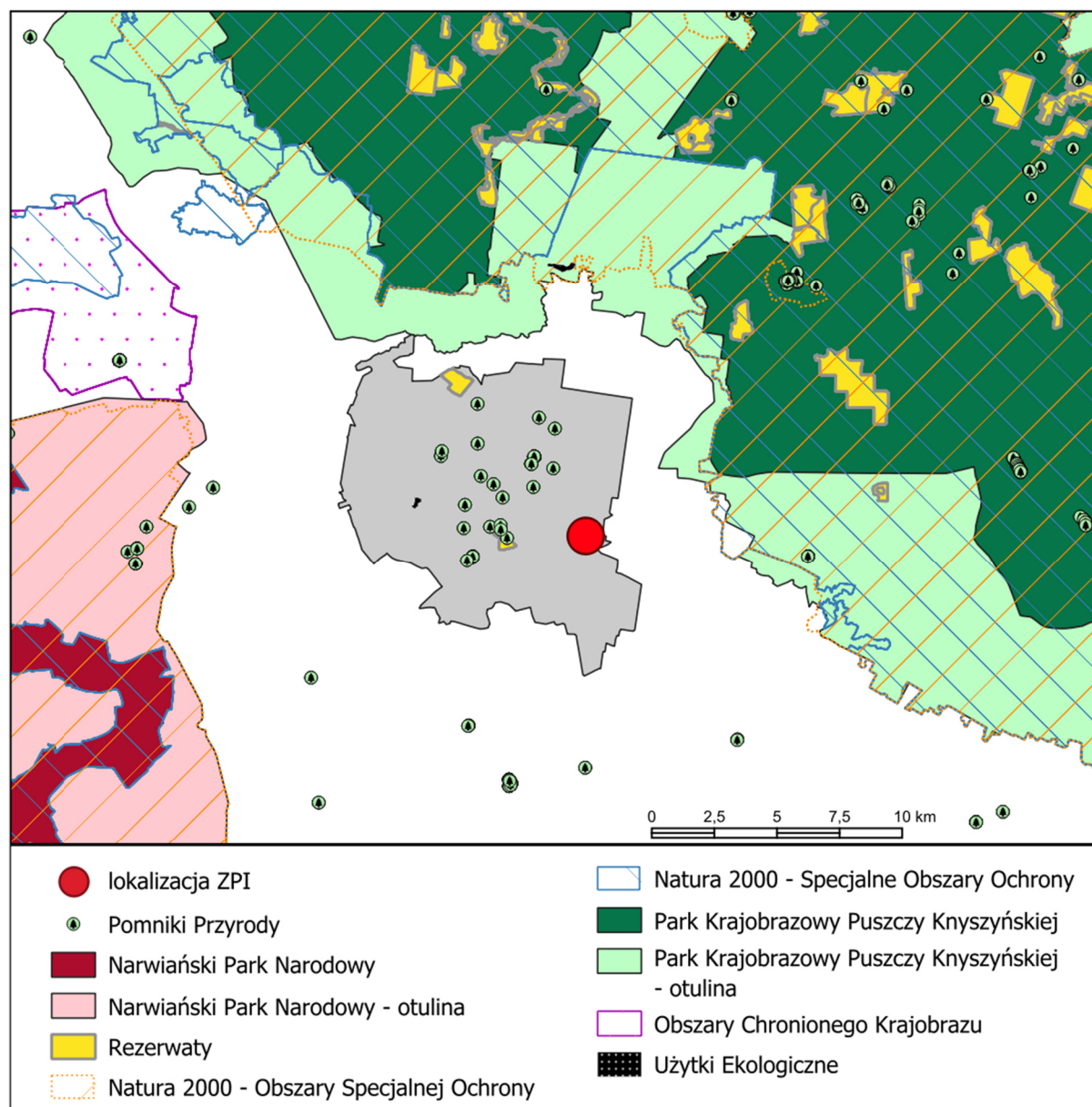
ochronę przed hałasem i polami elektromagnetycznymi, a także rozwiązania w zakresie minimalizacji oddziaływań nowoprojektowanej zabudowy na wody i powietrze.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIE BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOTY OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU ORAZ NA ŚRODOWISKO

Projekt dokumentu obejmuje tereny oddalone o około 2,5 km od najbliższych form ochrony przyrody, tj. pomnika przyrody oraz rezerwatu przyrody Las Zwierzyniecki. Odległość do najbliższych obszarów Natura 2000 jest jeszcze większa. Wynosi ona ok. 4,8 km i dotyczy położonych na wschód obszarów Natura 2000 PLB200003 **Puszcza Knyszyńska** i PLH200006 **Ostoja Knyszyńska**. Biorąc pod uwagę tę odległość oraz charakter ustaleń ZPI, nie przewiduje się wystąpienia jakichkolwiek oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego dotyczy zmiany charakteru zainwestowanego już terenu w obrębie miasta. W miejscu zakładów przemysłowych projektuje się budynki mieszkaniowe wielorodzinne z usługami, a także samodzielną zabudowę usługową. Tereny opracowania posiadają pełne uzbrojenie w infrastrukturę techniczną, w tym kanalizacyjną. Sąsiadują z terenami mieszkaniowymi – jednorodzinnymi oraz wielorodzinnymi, a także terenami przemysłowymi. Część z nich w planie ogólnym miasta Białystok również przeznaczona została na cele mieszkalnictwa. Z sąsiednimi terenami przemysłowymi sąsiadować będą projektowane w ZPI tereny usługowe. Tym samym charakter zabudowy proponowanej w projekcie zintegrowanego planu inwestycyjnego silnie nawiązuje do terenów otaczających i wpisuje się w strukturę przestrzenną tej części miasta.

Charakter i parametry nowej zabudowy nie wskazują w żadnej sposób na ryzyko powstania oddziaływań o bardzo szerokim charakterze, które mogłyby zagrozić oddalonym obszarom chronionym, w tym obszarom Natura 2000.

Rysunek 7 Położenie terenu ZPI na tle sieci obszarów chronionych

Źródło: opracowanie na podstawie danych GDOŚ

Identyfikacja i kwalifikacja przewidywanych oddziaływań na środowisko dotyczyła poszczególnych elementów środowiska w zakresie odpowiadającym szczegółowości projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego. Najistotniejsze zidentyfikowane oddziaływania omówiono w poniższej tabeli:

Tabela 1 Analiza oddziaływań projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego

Elementy środowiska	Sposób oddziaływania	Ocena skutków*
Różnorodność biologiczna	Likwidacja roślinności na etapie realizacyjnym: drzew i krzewów	- S B
	Uporządkowanie terenu – usunięcie roślin inwazyjnych, zajmujących stanowiska gatunków rodzimych	+ S B

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego części osiedla Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic: Sowlańskiej, Poziomej i Plażowej

Ludzie	Wprowadzenie zagospodarowania z uwzględnieniem poziomów hałasu w środowisku – zapewnienie właściwego klimatu akustycznego	+ S/D P
	Strefowanie między terenami zamieszkania a emitorami pól elektromagnetycznych	+ S/D P
	Tworzenie miejsc zamieszkania	+ S B
	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez ustalenia w zakresie źródeł ciepła	+ S P
Zwierzęta	Potencjalna ingerencja w schronienia zwierząt na nieuporządkowanym terenie (np. jeż)	- Ch B
Rośliny	Likwidacja szpaleru drzew przy ul. Poziomej oraz świerków rosnących wewnątrz terenu opracowania	- S B
	Ochrona szpaleru dębów przy ul. Sowlańskiej	+ D B
	Wprowadzenie wskaźników powierzchni biologicznie czynnej	+ S/D B
	Kształtowanie roślinności – tworzenie terenów zieleni urządzonej	+ D W B
Wody	Ustalenie odprowadzania ścieków komunalnych do kanalizacji sanitarnej – ograniczenie oddziaływania na wody gruntowe	+ D P
	Możliwość odprowadzania wód opadowych do gruntu, przy wykorzystaniu systemów retencji wody – zwiększenie retencji, utrzymanie wody w zlewni	+ D B
	Możliwość odprowadzania wód opadowych do rzeki Białej za pośrednictwem rowów i kanalizacji deszczowej – zmniejszenie retencji, odprowadzenia wód ze zlewni	- D B
Powietrze	Wywiew pyłów oraz emisja spalin z samochodów i sprzętu podczas prac realizacyjnych	- Ch B
	Zanieczyszczenia powietrza związane z produkcją ciepła – intensywność i charakter zależny od wyboru źródła ciepła w nowoprojektowanych budynkach	- D B/P
Powierzchnia ziemi	Wyrównanie i zabezpieczenie stabilności rzeźby terenu	+ S B
	Uprzątnięcie terenu – ograniczenie zaśmiecenia i ewentualnego przedostawania się zanieczyszczeń ze składowanych na terenie odpadów i elementów konstrukcyjnych	+ D B
	Zapisy dotyczące minimalnego odsetka powierzchni biologicznie czynnej – uniemożliwienie całkowitego zasklepienia powierzchni terenu	+ S B
Krajobraz	Uporządkowanie terenu opracowania	+ D B
	Realizacja zagospodarowania zgodnie z ustaleniami w zakresie kształtowania ładu przestrzennego	+ S B
	Wprowadzenie zieleni urządzonej, utrzymanie szpaleru dębów przy ul. Sowlańskiej	+ S/D B

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego części osiedla Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic: Sowlańskiej, Poziomej i Plażowej

Klimat	Utrzymywanie zieleni urządzonej jako powierzchni biologicznie czynnej – kształtowanie mikroklimatu	+ S P
	Wykorzystanie sieci ciepłowniczych lub nowoczesnych źródeł indywidualnych jako źródeł ciepła – ograniczenie emisji gazów cieplarnianych z procesów spalania	+ D P
	Wprowadzanie zabudowy na tereny o niskim ryzyku uszkodzenia w wyniku nagłych zjawisk pogodowych wywołanych zmianami klimatycznymi (np. powodzie) – brak ryzyka zagrożenia mienia	+ D P
Zasoby naturalne	Brak mierzalnych oddziaływań	- brak
Zabytki	Nie występują	- brak
Dobra materialne	Brak oddziaływań na dobra materialne	- brak

* Typy oddziaływań na środowisko:

D – długoterminowe, Śr – średnioterminowe, K – krótkoterminowe, Ch - chwilowe, S – stałe, B – bezpośrednie,

P – pośrednie, W – wtórne,

„+” - pozytywny, „-” – negatywny

Skutkami realizacji dokumentu w największym stopniu odpowiedzialnymi za wywołanie negatywnych oddziaływań będą realizacja obiektów budowlanych na terenach niezainwestowanych oraz potencjalne emisje związane z ich funkcjonowaniem.

Oddziaływania powiązane ze składowaniem odpadów wystąpią w oddaleniu od terenu ZPI (na składowiskach), pozostałe będą miały najprawdopodobniej lokalny charakter. Realizacja dokumentu nie spowoduje utrudnień w funkcjonowaniu systemu przyrodniczego miasta. Nie prognozuje się ponadto, ażeby realizacja tych zamierzeń powodowała przekroczenia norm jakości środowiska określone w przepisach odrębnych.

Oddziaływania negatywne stwierdzone w ocenie będą miały w większości lokalny, punktowy zasięg. Część z nich ustąpi po ukończeniu etapu realizacyjnego, bądź zostanie zniwelowana poprzez zastosowanie działań zapobiegających. Pozostałe wymagają zastosowania rozwiązań minimalizujących.

Ewentualne oddziaływania skumulowane dotyczyć mogą hałasu (przede wszystkim podczas prac realizacyjnych, które nakładać się będą na istniejące tło) oraz emisji zanieczyszczeń (wprowadzenie nowych emitorów zanieczyszczeń powietrza w związku z procesami spalania – w obrębie planu lub poza nim, w zależności od ostatecznych źródeł ciepła). Jednocześnie nie przewiduje się, aby te oddziaływania mogły doprowadzić do istotnego pogorszenia warunków zamieszkania bądź przekroczeń poziomów ustalonych przepisami ochrony środowiska.

Biorąc pod uwagę powyższą ocenę skutków oddziaływania realizacji zintegrowanego planu inwestycyjnego stwierdza się **brak występowania znaczącego negatywnego oddziaływania** na środowisko i zdrowie ludzi, w tym na obszary objęte ochroną prawną, w szczególności na cele, przedmiot ochrony a także integralność i spójność obszarów Natura 2000.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Zaproponowane w projekcie ZPI rozwiązania są zgodne z obowiązującym ustawodawstwem i wizją rozwoju zawartą w planie ogólnym miasta Białystok. W projekcie dokumentu wykorzystano instrumenty planistyczne do minimalizowania presji związanych z budową i funkcjonowaniem obiektów mieszkaniowych, usługowych i infrastrukturalnych. Najważniejsze z nich opisano poniżej.

10.1. Ustalenia projektu ZPI ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi

Krajobraz, ład przestrzenny, dostępność

- ustalenia w zakresie parametrów zabudowy: maksymalnej wysokości, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy, maksymalnej intensywności zabudowy, geometrii dachów,
- wprowadzenie regulacji w zakresie wystroju zewnętrznego budynków, m.in.:
 - ustalenie dopuszczalnej kolorystyki ścian budynków,
 - ustalenie dopuszczalnej kolorystyki dachów,
- wprowadzenie zasad zagospodarowania głównych ciągów pieszych:
 - zasadę ciągłości powiązań przestrzennych z przyległymi przestrzeniami publicznymi, w tym drogami, terenami zieleni urządzonej, przystankami komunikacji miejskiej i obsługi miejskiego systemu rowerowego oraz ich ogólnej dostępności,
 - kompozycję całości wnętrza urbanistycznego, w tym rodzaje nawierzchni, ich kolorystykę, zielen towarzyszącą oraz elementy małej architektury,
 - standardy projektowania zapewniające powszechną dostępność, w tym odnoszące się do osób ze szczególnymi potrzebami - w zakresie minimalnych szerokości, rozwiązań jednopoziomowych, pochylni, elementów orientacji przestrzennej,
- ustalenia w zakresie zwiększenia dostępności.

Rośliny

Projekt dokumentu zachowuje najcenniejszy obecny element przyrodniczy – aleję dębów zlokalizowaną przy ul. Sowlańskiej.

Dodatkowo ustalenia w zakresie kształtowania zieleni obejmują:

- zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych);
- kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,
- w przypadku budowy parkingów (nie dotyczy parkingów wielopoziomowych i podziemnych) – zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem zieleni w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejsc postojowych w obrębie parkingu lub po jego obrysie;
- zagospodarowanie zielenią w pasach drogowych ulic:
 - z zastosowaniem gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych pod względem estetyki i odporności,
 - w miejscach wolnych od infrastruktury technicznej,

- z zachowaniem zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszych.

Ustalenia kształtowania zieleni urządzonej towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej oraz na części terenu wyznaczonej linią wydzielenia wewnętrznego "ZP":

- zagospodarowanie zielenią w zróżnicowanej formie i kompozycji (np. drzew, krzewów i roślin okrywowych) o wysokim stopniu bioróżnorodności,
- wkomponowanie w projektowane zagospodarowanie istniejącego szpaleru drzew do zachowania,
- kształtowanie nawierzchni utwardzonych uwzględniające:
 - projektowane ciągi piesze oraz przyległe przestrzenie publiczne,
 - standardy projektowania, zapewniające powszechną dostępność, w tym potrzeby osób z ograniczeniami mobilności i percepcji,
 - zachowanie określonego w ustaleniach szczegółowych udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Klimat

Rozwiązania sprzyjające łagodzeniu skutków zmian klimatu obejmują:

- kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,
- ustalenia w zakresie kształtowania zieleni,
- zachowanie określonego w ustaleniach szczegółowych udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- umożliwienie stosowania jako odbiornika wód opadowych gruntu, przy wykorzystaniu systemów retencji,
- ustalenia w zakresie dopuszczalnych nośników energii cieplnej,

Gospodarka odpadami

W zakresie gospodarki odpadami ustala się prowadzenie zagospodarowania odpadów w oparciu o plan gospodarki odpadami.

Ochrona przed hałasem

Ustalenia dotyczące dopuszczalnego poziomu hałasu:

- na terenach od 1MW-U do 4MW-U – jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych, z zastrzeżeniem poniższych punktów,
- na terenach usługowych w przypadku lokalizacji zabudowy z zakresu oświaty – jak dla zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- w budynkach mieszkalnych i usługowych z zakresu oświaty/zdrowia ustala się zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych,
- na pozostałych terenach dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku nie ustala się.

Ochrona zabytków

Ustalono, że w przypadku odkrycia, podczas prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych, przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, że jest on zabytkiem, należy wstrzymać wszelkie roboty mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczyć ten przedmiot i miejsce jego

odkrycia oraz niezwłocznie zawiadomić o tym odpowiednie wojewódzkie służby konserwatorskie lub Prezydenta Miasta Białegostoku.

Bezpieczeństwo, ochrona przez polami elektromagnetycznymi

Ustalenie stref technicznych wzdłuż infrastruktury:

- dla sieci telekomunikacyjnej, wodociągowej i kanalizacji sanitarnej – określonej przez rzut pionowy zewnętrznego obrysu elementów sieci na powierzchnię terenu;
- dla sieci kanalizacji deszczowej oraz cieków skanalizowanych (obustronnie od osi):
 - średnicy od Dn 200 do Dn 300 włącznie – 2,0 m,
 - średnicy od Dn 301 do Dn 400 włącznie – 3,0 m,
 - średnicy większej od Dn 400 – 4,0 m;
- dla kanałów sieci ciepłowniczych – 2,0 m od krawędzi kanału, komory ciepłowniczej lub innych obiektów budowlanych związanych z funkcjonowaniem sieci ciepłowniczej;
- dla linii elektroenergetycznych średniego napięcia 15kV:
 - kablowych – 0,5 m (obustronnie od linii),
 - napowietrznych (obustronnie od osi linii napowietrznej):
 - dla przewodów izolowanych – 5 m,
 - dla przewodów nieizolowanych – 7 m.

Wykluczenia wprowadzania nowych funkcji terenów w zakresie:

- usług handlu wielkopowierzchniowego,
- terenów usług rzemieślniczych takich jak: warsztaty: samochodowe, blacharsko-lakierownicze, mechaniczne, wulkanizacyjne oraz warsztaty: stolarskie (w tym wyrób trumien), ślusarskie, kamieniarskie (w tym wyrób nagrobków),
- terenów usług kultu religijnego takich jak: domy pogrzebowe, krematoria,
- obsługi produktów naftowych,
- gospodarowania odpadami,
- magazynu gazu.

Ochrona wód

Ustalenia w zakresie odprowadzania ścieków komunalnych:

- ustala się ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej jako podstawowy system odprowadzenia ścieków komunalnych,
- ustala się odprowadzenie ścieków do istniejących ogólnomiejских sieci kanalizacji sanitarnej w ulicach: Plażowej, Poziomej i Sowlańskiej (poza obszarem planu) oraz do innych istniejących i projektowanych ogólnomiejских sieci kanalizacji sanitarnej w sąsiednich ulicach,
- dopuszcza się odprowadzenie ścieków do innych systemów kanalizacji sanitarnej spełniających warunki dotyczące zbiorowego odprowadzania ścieków, określone w przepisach o zbiorowym odprowadzeniu ścieków lub innych systemów zgodnie z przepisami odrębnymi.

10.2. Dodatkowe rozwiązania ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko

Dodatkowo wskazuje się na konieczność stosowania rozwiązań chroniących środowisko na etapie realizacji zamierzeń dopuszczonych ustaleniami dokumentu, w tym:

- dalsze prace rozbiórkowe powinny uwzględniać inwentaryzację terenów pod kątem obecności schronień dzikich zwierząt, takich jak jeże i ptaki. W przypadku natrafienia na takie chronienia, zwierzęta przenieść należy do siedlisk zastępczych, poza terenem budowy,
- wycinka drzew i krzewów musi odbywać się na zasadach określonych w ustawie o ochronie przyrody i w ustawie o lasach, w tym konieczne jest uzyskanie niezbędnych decyzji administracyjnych,
- unikanie tworzenia pułapek ekologicznych, np. pozostawianie zastoisk wody w wykopach,
- zaleca się, aby prace ziemne wykonywane były w okresie niskich i średnich stanów wód gruntowych,
- właściwa organizacja spływu powierzchniowego z placów i komunikacji,
- nadzór nad pracą maszyn pod kątem zabezpieczenia przed zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego,
- należy tak zaplanować pracę ciężkiego sprzętu, aby była ona jak najmniej uciążliwa dla mieszkańców,
- masy ziemne powstałe w wyniku prowadzonych prac należy gromadzić w wyznaczonym miejscu i zużyć do zasypywania wykopów i rozplantowania,
- zagospodarowanie odpadów powstałych w wyniku prac realizacyjnych przez wyspecjalizowane firmy posiadające stosowne zezwolenia.

10.3. Ocena skuteczności wprowadzonych rozwiązań ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi

Projekt zintegrowanego planu inwestycyjnego zawiera szereg rozwiązań ograniczających negatywne oddziaływanie na środowisko naturalne, a także zdrowie i życie ludzi, w tym warunki zamieszkania. Przedstawione rozwiązania projektowe minimalizują bądź zapobiegają wystąpieniu niekorzystnych konsekwencji wdrożenia dokumentu zidentyfikowanych w rozdziale 9. Do aktu wprowadzono rozwiązania w zakresie klimatu, krajobrazu, ład przestrzenny, oddziaływanie na rośliny, powietrze, wody i powierzchnię ziemi, czy też ograniczenia oddziaływań hałasowych i pól elektromagnetycznych.

Propozycje działań służących ochronie klimatu obejmują propozycje dotyczące zwiększania retencji gruntowej, w tym kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne. Wskazano jednocześnie, że grunt może stanowić jeden z odbiorników wód opadowych. Rozwiązanie to ocenia się bardzo wysoko. Problemem terenów miejskich jest wyjątkowo szybki odpływ wód opadowych ze zlewni w związku z silnym uszczelnieniem powierzchni i kanalizacją deszczową. Retencja, nawet na niewielką skalę, pozwala na zahamowanie tego zjawiska. Jednocześnie umożliwia ona wykorzystanie tego zasobu lokalnie i w sposób wymierny wpłynie na kształtowanie lokalnego klimatu. Ustalenia wspierające to rozwiązanie dotyczą wprowadzania zieleni towarzyszącej, kształtowania wydzielania wewnętrznego ZP oraz ograniczeń związanych z minimalnym odsetkiem powierzchni biologicznie czynnej. Roślinność, zwłaszcza wysoka, posiada duże własności zatrzymywania wód, daje zacienienie, ogranicza też tempo spływu powierzchniowego.

Kształtowanie ład przestrzenny i krajobrazu realizowane jest poprzez ustalenie właściwych parametrów nowej zabudowy oraz kształtowanie linii nieprzekraczalnej zabudowy. Ograniczają one parametry i gęstość nowoprojektowanych budynków, powinny być ustalane w nawiązaniu do terenów otaczających. W zdecydowanej większości są one wystarczające. Na problematycznym styku, w sąsiedztwie projektowanej zabudowy wielorodzinnej z istniejącą niską zabudową jednorodzinną (czasami nawet jednokondygnacyjną) obniżono maksymalną wysokość budynków z 25 m do 18 m. Niemniej w projekcie zabrakło utrzymania zieleni izolacyjnej w tym miejscu (choć nie oznacza to, że nie będzie wprowadzona). Ład przestrzenny kształtowany będzie również ustaleniami w zakresie kolorystyki i geometrii budynków i dachów.

Rozwiązania dotyczące roślinności podzielić można na „konserwatorskie” i wtórne. Do tej pierwszej kategorii wliczyć należy utrzymanie dębowej alei o szczególnych walorach estetycznych i pozostającej w bardzo dobrej kondycji. W sposób właściwy zidentyfikowano najwartościowszy element obszaru opracowania i nadano mu pewnego rodzaju status ochronny (choć jedynie w formie ustaleń o charakterze informacyjnym). Co do pozostałego terenu, mamy do czynienia z wtórnym kształtowaniem zieleni urządzonej, które realizowane będzie po zakończeniu etapu budowlanego. Opierać się będzie na szczegółowych zasadach dotyczących kompozycji oraz udziału powierzchni biologicznie czynnej.

W zakresie ochrony przed hałasem na podkreślenie zasługuje właściwe rozplanowanie funkcji terenu w granicach planu. Zaproponowany projekt w taki sposób określa charakter zabudowy, aby w jego obrębie nie dochodziło do przekroczeń poziomów hałasu w środowisku. W sąsiedztwie obiektów emisyjnych wprowadza się tereny, na których akustyka nie jest normowana (usługi). Natomiast pozostały obszar cechują wartości wskaźników mieszczące się w normach dla terenów zabudowy wielorodzinnej. Tego rodzaju „strefowanie” jest najskuteczniejszym sposobem dotrzymywania poziomów hałasu w środowisku.

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega również na zapewnieniu separacji przestrzennej między emitorami a zabudową najbardziej wrażliwą.

Realizacja ochrony jakości wód i powierzchni ziemi opiera się o wykorzystanie istniejącej infrastruktury miejskiej oraz systemu odbioru odpadów.

W podsumowaniu przyjęte rozwiązania projektowe ocenia się pozytywnie. Zapewniają one dotrzymanie norm środowiskowych, kształtują właściwe warunki zamieszkania, ograniczają potencjalne oddziaływania wprowadzanej zabudowy i nawiązują do charakteru i funkcji terenów sąsiednich. Podczas prac projektowych wykorzystano dostępne narzędzia służące kształtowaniu ładu przestrzennego, potrzeb ochrony klimatu i zapewnianiu dostępności. Oceniono, że w sposób właściwy minimalizują zidentyfikowane wcześniej oddziaływania, a w wielu przypadkach całkowicie im zapobiegają.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PROJEKTU PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU)

Analiza skutków realizacji projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego wykluczyła jakiegokolwiek oddziaływania na najbliższe położone obszary Natura 2000, czyli PLB200003 **Puszcza Knyszyńska** i PLH200006 **Ostoja Knyszyńska**. Odległość między tymi obszarami a terenem planu wynosi ok. 4,8 km. W związku z separacją przestrzenną oraz charakterem ustaleń ZPI można z bardzo dużą pewnością stwierdzić, że jego uchwalenie w żaden sposób nie wpłynie na cele i przedmioty ochrony obszarów.

Rozważając rozwiązania alternatywne, analizie poddać należy „wariant zero”, czyli brak uchwalania projektu dokumentu. Oznaczać to będzie utrzymanie w mocy ustaleń obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Poziomej i Dojnowskiej), przyjętego uchwałą nr XVII/445/16 Rady Miasta Białystok z dnia 28 listopada 2016 r.

Rezultatem byłoby utrzymanie istniejącego zagospodarowania bądź realizacja nowych obiektów zgodnych z tym aktem.

Obecny sposób zagospodarowania omawianego obszaru wywiera silnie negatywny wpływ na krajobraz. Teren znajduje się obecnie w fazie wyburzania istniejących zabudowań, a jego otoczenie jest nieuporządkowane i stanowi potencjalne zagrożenie. Dodatkowym problemem jest występowanie inwazyjnych gatunków roślin, które mogą rozprzestrzeniać się na sąsiednie tereny. Szczególnie niepożądane byłoby zajęcie doliny Białej przez nawłóć późną.

Alternatywnym rozwiązaniem byłoby ponowne zagospodarowanie terenu nowymi obiektami przemysłowymi wraz z niezbędną infrastrukturą. Takie działania mogłyby poprawić estetykę krajobrazu oraz uporządkować zielen, jednak wiązałyby się z ryzykiem zwiększenia emisji z procesów produkcyjnych. Z prognozy oddziaływania na środowisko obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika jednak, że nie powodowałoby to zagrożeń dla środowiska ani negatywnego wpływu na zdrowie i życie ludzi. Pewne ryzyko mogłoby natomiast wynikać z ewentualnych awarii lub magazynowania substancji niebezpiecznych.

Projektowany dokument eliminuje ryzyko oddziaływań związanych z działalnością produkcyjną, w tym możliwość wystąpienia poważnych awarii. Proponowane rozwiązania są znacznie bardziej korzystne pod względem wpływu na krajobraz, emisję pyłów i zanieczyszczeń do atmosfery, a także nie będą wiązały się z powstawaniem ani odprowadzaniem ścieków przemysłowych. Tym samym „wariant zero” ocenia się jako silniej oddziałujący na środowisko względem rozwiązania przedstawionego w projekcie ZPI.

Inne rozwiązania polegać mogłyby na przyjęciu innego przeznaczenia terenów objętych opracowaniem. Jest to rozwiązanie teoretyczne, ponieważ ramy funkcji terenu wyznaczają obecnie ustalenia planu ogólnego miasta Białostok. Odejście od tych rozwiązań wymagałoby przeprowadzenia zmiany tego dokumentu. Tym samym, brak jest obecnie możliwości przyjęcia innego przeznaczenia terenów niż to określone obecnie w ZPI.

Do rozwiązań alternatywnych zaliczyć można również przyjęcie innych parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu, np. zwiększenie lub zmniejszenie maksymalnych wysokości budynków, albo zmiany w zakresie intensywności czy też terenów biologicznie czynnych. W tej kwestii dokument w pewnym względzie również normowany jest zapisami planu ogólnego. Jednocześnie wcześniejsza ocena przyjętych rozwiązań w zakresie oddziaływań na środowisko oraz zdrowie i życie ludzi wykazała, że wypracowane wielkości wskaźników w wystarczającym stopniu mitygują potencjalne skutki realizacji ZPI.

W związku z powyższym rozwiązania przedstawione w analizowanym projekcie zintegrowanego planu inwestycyjnego przyjmuje się jako wariant niskim wpływie środowiskowym, wskazując jednocześnie, że wprowadza on liczne ustalenia korzystne z punktu widzenia środowiska naturalnego oraz zdrowia i życia ludzi.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzona została dla zintegrowanego planu inwestycyjnego (ZPI) części osiedla skorupy w Białymstoku w rejonie ulic: Sowlańskiej, Poziomej i Plażowej. Jest to dokument będący szczególną formą miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który sporządzany jest na wniosek Inwestora uczestniczącego w kosztach związanych z opracowaniem i finansującym inwestycje uzupełniające na rzecz miasta.

Projektowany dokument dotyczy przeznaczenia terenu pod tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz usługowej, a także obiektów towarzyszących.

Projekt planu powiązany jest z szeregiem innych dokumentów, w tym Planem ogólnym miasta Białystok – nadrzędnym dokumentem planistycznym.

Teren ZPI wcześniej pełnił funkcje przemysłowe, obecnie trwa wyburzanie obecnych tam wcześniej budynków. Rzeźba terenu opracowania i gleby są silnie przeobrażone, a w ich obrębie składowany jest gruz oraz pozostałości po wcześniejszej zabudowie. Otoczony jest zabudową mieszkaniową oraz przemysłową i usługową, a od strony południowo-wschodniej – terenem stacji elektroenergetycznej.

Teren odwadniany jest przez rzekę Białą stanowiącą dopływ Supraśli. Na obszarze opracowania rzeki i zbiorniki wodne nie występują. Teren leży w zlewni wód powierzchniowych charakteryzujących się złym stanem. Warunki wodno-gruntowe są dość korzystne. Problemy jakości i stanu wód podziemnych nie występują.

Roślinność terenu opracowania zdominowana jest przez spontaniczną roślinność ruderalną, w której dominuje nawłóć późna. Pozostałości po zieleni urządzonej to pojedyncze drzewa w centralnej części opracowania oraz pasy drzew od strony ul. Sowlańskiej i Poziomej. W pierwszym przypadku stanowią je cenne krajobrazowo dęby będące w dobrym stanie. Natomiast przy ulicy Poziomej w większości roślinność jest zdegenerowana i w ograniczonym stopniu powinna być włączana w nowoprojektowane zamierzenia urządzeniowe. Aktywność zwierząt jest niska, jednak z uwagi na duże nieuporządkowanie teren może być miejscem kryjówek dziko występujących gatunków.

Na terenie objętym ZPI nie występują obiekty i obszary objęte ochroną prawną. Najbliżej położonymi obiektami tego typu są pomniki przyrody i rezerwat przyrody Las Zwierzyniecki oddalone od niego o około 2,5 km. Odległość do najbliższych położonych obszarów Natura 2000 PLB200003 **Puszcza Knyszyńska** i PLH200006 **Ostoja Knyszyńska** wynosi natomiast 4,8 km. Teren opracowania znajduje się również poza korytarzami ekologicznymi umożliwiającymi migracje zwierząt, roślin i grzybów, a także poza systemem przyrodniczym miasta Białystok.

W obecnym stanie wartość przyrodnicza omawianego obszaru jest niska. Brak realizacji dokumentu będzie oznaczać utrzymanie przepisów obowiązującego obecnie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przewidującego realizację zabudowy produkcyjnej. Wiązać się może to z występowaniem presji przemysłowej.

Do najistotniejszych problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu zaliczono m.in. dotrzymanie standardów poziomów hałasu, pól elektromagnetycznych, jakości powietrza i niedostateczny poziom czystości wód powierzchniowych.

Zidentyfikowane oddziaływania będą miały w większości lokalny, punktowy zasięg, część z nich ustąpi po ukończeniu etapu realizacyjnego, bądź zostanie zniwelowana poprzez zastosowanie działań zapobiegających, zawartych w projekcie planu. Do najważniejszych z nich należą:

- ustalenia w zakresie parametrów zabudowy,
- ustalenia dotyczące kompozycji i kształtowania roślinności, w tym ochrona szpaleru drzew przy ul. Sowlańskiej,
- kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,
- zachowanie określonego w ustaleniach szczegółowych udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- ustalenia w zakresie dopuszczalnych nośników energii cieplnej,
- ustalenia dotyczące dopuszczalnego poziomu hałasu,
- ustalenia w zakresie odprowadzania ścieków komunalnych,
- ustalenie stref technicznych wzdłuż infrastruktury.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego części osiedla Skorupy w Białymstoku w rejonie ulic: Sowlańskiej, Poziomej i Plażowej

Spośród rozważanych rozwiązań alternatywnych jako najkorzystniejszy środowiskowo wskazano wariant będący przedmiotem zintegrowanego planu inwestycyjnego.

Wykluczono możliwość wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań na obszary sieci Natura 2000 w związku z realizacją projektu ZPI.

Opracowała

Katarzyna Rybakowicz

Wykorzystane materiały

- 1) Bank Danych Lokalnych GUS
- 2) Ekofizjografia Białegostoku
- 3) Hydroportal Wód Polskich
- 4) Katalog danych Państwowego Instytutu Geologicznego
- 5) Katalog form ochrony przyrody GDOŚ
- 6) Krajowa Polityka Miejska 2030
- 7) Krajowy Geportal
- 8) Mapa glebowo-rolnicza
- 9) Mapa hydrogeologiczna Polski
- 10) Mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie podlaskim
- 11) Mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego
- 12) Monitoring tła zanieczyszczenia atmosfery w Polsce dla potrzeb EMEP, GAW/WMO i Komisji Europejskiej – raport syntetyczny 2011, Instytutu Ochrony Środowiska – PIB i Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej - PIB na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, Warszawa 2012
- 13) Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie podlaskim
- 14) Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028
- 15) Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły
- 16) Plan ogólny miasta Białystok (uchwała Rady Miasta Białystok Nr XXVII/453/26 z dnia 25 czerwca 2026 r.)
- 17) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko
- 18) Plany zadań ochronnych obszarów Natura 2000
- 19) Polityka ekologiczna państwa 2030
- 20) Pomiary hałasu Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad
- 21) Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Skorupy w Białymstoku (rejon ulic: Poziomej i Dojnowskiej) – opracowanie mgr inż. Elżbieta Drożdżał
- 22) Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej
- 23) Program Ochrony Powietrza dla Strefy Podlaskiej
- 24) Program ochrony środowiska dla miasta Białystok na lata 2021-2024 z perspektywą na lata 2025-2028
- 25) Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego
- 26) Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim.
- 27) Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2024.
- 28) Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok
- 29) Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Zakres przestrzenny projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego	4
Rysunek 2 Przydatność terenu do funkcji użytkowych	6
Rysunek 3 Wrys z Planu ogólnego miasta Białegostoku	7
Rysunek 4 Pokrycie planistyczne terenów opracowania	9
Rysunek 5 Mapy rozkładu hałasu drogowego – emisja, (a) długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia, pory wieczoru oraz pory nocy, (b) długookresowy średni poziom dźwięku A	24
Rysunek 6 Mapy rozkładu hałasu przemysłowego – emisja, (a) długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia, pory wieczoru oraz pory nocy, (b) długookresowy średni poziom dźwięk	25
Rysunek 7 Położenie terenu ZPI na tle sieci obszarów chronionych	33

SPIS TABEL

Tabela 1 Analiza oddziaływań projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego	33
--	----

SPIS ZDJĘĆ

Fotografia 1 Tereny opracowania; (a) oraz (b) szpaler przy ul. Poziomej, (c) szpaler przy ul. Sowlańskiej (d), (e), (f) i (g) obecne zagospodarowanie terenów opracowania	22
--	----

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1 Istniejący stan środowiska przyrodniczego w granicach projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego	
Załącznik 2 Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zintegrowanego planu inwestycyjnego	
Załącznik 3 Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko	

ZAŁĄCZNIK 3

Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.)

Ja, Katarzyna Rybakowicz, będąca autorem prognozy oddziaływania na środowisko oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.);

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Katarzyna Rybakowicz